

4

Limburgs Tijdschrift voor *Genealogie*

uitgave van de sectie genealogie van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap

*De molen 'Nooit Gedacht' te Merselo
en de daarbij betrokken molenaarsfamilies*

*De Roevenwaerdtmolen,
een bijzonder geval van onteigening
tbtv de aanleg van de
Zuid Willemsvaart in Nederweert*

Thissen in Limburg

Kerkhoven in Zuid-Limburg

JAARGANG 38 | DECEMBER 2010

Inhoudsopgave

Mededelingen, vragen, boekbesprekingen, signalementen, aanvullingen, enz.	98
De molen 'Nooit Gedacht' te Merselo en de daarbij betrokken molenaarsfamilies, door ing. P.L.M. (Piet) van Hoof, Randenborgweg 51, 6118 GJ Nieuwstadt	101
De Roevenwaerdtmolen, een bijzonder geval van onteigening t.b.v. de aanleg van de Zuid Willemsvaart in Nederweert, door Henk Hermans, Sperwerstraat 3, 6035 GH Ospel	109
Thissen in Limburg, door H. Thissen, Dorotheagracht 32, 6465 EB Kerkrade	116
Kerkhoven in Zuid-Limburg, door A.P.L. Paquaij, Servatiusstraat 29, 6444 VJ Brunssum (wordt vervolgd)	125

Bijdragen voor het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie worden ingewacht door de redactie. Illustraties dienen vrij van rechten te worden aangeleverd. Bij plaatsing van de bijdrage vervallen de auteursrechten en de reprorechtvergoedingen aan Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap.

verschijnt vier maal per jaar

Administratie, lidmaatschappen, losse nummers:
L.G.O.G., Postbus 83, 6200 AB Maastricht, tel. 043 - 321 25 86
Postbank 1037880 t.n.v. L.G.O.G.

Redactie:
Harry Strijkers
Wim Noltén

Redactie-adres:
Kleine Steeg 1-9, 6131 KJ Sittard, tel. 046 - 433 29 30
e-mail: h.strijkers@hetnet.nl

Het werk van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap wordt in belangrijke mate financieel ondersteund door de Provincie Limburg.

ISSN 0169-5177

Mededelingen

In Memoriam Jean Coenen

Op 2 juni 2010 overleed de historicus Jean Coenen uit Maasbracht. Hij werd slechts 54 jaar oud. Op dinsdag 8 juni is hij in Geldrop naar zijn laatste rustplaats gebracht.

Coenen werd in 1956 in Weert geboren en is daarna in Geldrop opgegroeid. Hij was reeds enige tijd ernstig ziek. Tot zijn ziekbed was hij leraar geschiedenis op het Eindhovense Lorentz Casimirlyceum. Sinds 1998 woonde hij in Maasbracht. Hier had hij, samen met zijn vrouw, het Bureau voor Regionaal Historisch Onderzoek, dat hij als pas afgestudeerd historicus in 1984 had opgericht. Hij heeft de geschiedenis beschreven van tal van dorpen en steden uit De Kempen en de Peelland-regio, zoals Asten, Geldrop, Aarle-Rixtel, Heeze, Leende, Zon, Best, Nuenen, Someren, Boxtel, Mierlo en onlangs nog twee delen over Weert. Ook werkte hij bij de afdeling militaire geschiedenis en strategie aan de Militaire Acedemie in Breda. Daarnaast was hij nog kapitein en schutter bij het Sint Jorisgilde in het Brabantse Zesgehuchten. Verder hield hij regelmatig lezingen over schutters- en gildezilver in Oost-Brabant en Limburg.

René Vroomen

Afscheid redactie

SYNTH'ESE

Het woord stamt uit het Grieks en heeft diverse betekenissen, onder andere: wat door samenvoeging gevormd is.¹⁾ Dit gold ook voor ondergetekende die op 17 december 2001 tot de redactie van het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie toegevoegd werd. Samen met Harry Strijkers ontstond toen een nieuwe 'synth'ese' die bijna negen jaar zou duren.²⁾ Gaarne draag ook ik nu de fakkel over aan de nieuwe redactie: 'Glück Auf'.

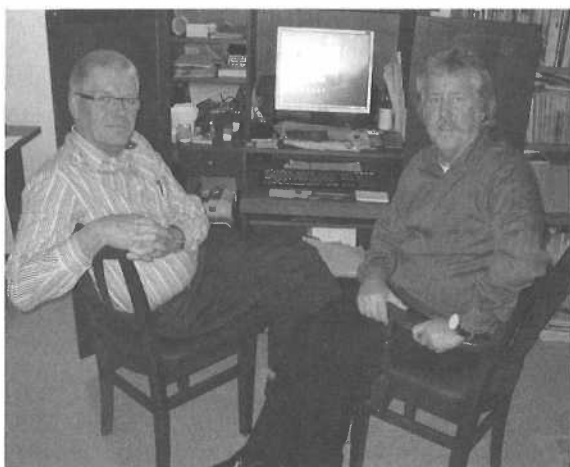
Wim Noltén

1. Summa Encyclopedie Standaard Uitgeverij, 1978, 13
2. SYNTH'ESE, *Twaalf facetten van cultuur en natuur in Zuid-Limburg*, DSM, Heerlen 1977

Stilstaan bij een afscheid

"Afscheid nemen is een beetje sterven", vrij vanuit het Frans vertaald, is een gevlugelde uitdrukking. Toch voelt het zo, na zoveel jaren dit tijdschrift te hebben geredigeerd. Officieel vanaf 1 januari 1990 nam ik het hoofdredacteurschap over van Régis De la Haye, die toen was begonnen aan een theologische studie. Van te voren was ik reeds bestuurslid en redactielid vanaf 1980. Als vertegenwoordiger vanuit deze redactie heb ik al die jaren deelgenomen aan de bestuursvergaderingen van de Sectie Genealogie. Bestuursleden gingen en bestuursleden kwamen. Ik heb ze allemaal meegemaakt.

Er is in die jaren heel wat veranderd in het genealogisch landschap, zeker met de komst van het

internet. De laatste negen jaren met Wim Nolten als redactielid waren ook plezierige jaren, omdat ik vanaf die tijd een klankbord had en het ook klikte tussen ons. Na dertig jaar wordt het hoog tijd dat er nieuwe redactieleden aantreden met andere en frisse ideeën en opvattingen over het uitgeven van ons Limburgs Tijdschrift voor Genealogie.

Harry Strijkers

Vereniging Limburgse Hamers Genealogieën opgeheven

Op zaterdag 20 november 2010 is tijdens een bijeenkomst te Sittard officieel besloten de VERENIGING LIMBURGSE HAMERS GENEALOGIEËN op te heffen.

Tijdens de bijeenkomst is de CD met de 25 jaargangen van het Hamers Bulletin en de Hamers Bundel 2010 die door de voorzitter speciaal voor het afscheid van de vereniging is samengesteld, gepresenteerd. De CD is voor leden gratis en kost voor niet-leden € 7,50. De Hamers Bundel kost € 20,00.

Informatie hierover kan worden ingewonnen bij de penningmeester: P. Vievermanns, Zandstraat 28, 6432 LD Hoensbroek, tel. 045 6210727.

E-mail: p.vievermanns@home.nl

CD GenDaLim 7

De stichting Limburgs Genealogisch Archief heeft vanaf 14 juli 2010 de CD Gendalim 7 gedistribueerd. De viertalige schijf bevat ± 10,3 miljoen geneatomen uit ± 158.000 huwelijken, ± 680.000 dopen, en ± 291.000 overlijdens; tevens uit de BS: 667.000 geboorten, 204.000 huwelijken en 734.000 overlijdens, ingevoerd door ± 100 vrijwilligers. Totaal zijn 2024 bronnen uit 189 plaatsen (ook Duitse en Belgische grensplaatsen) verwerkt. GenDaLim 7 bevat alle gegevens van de vorige cd's. Bovendien is een extra bestand opgenomen, GDL7Aanv. U vindt hier 16622 communicanten en gevormden, 1933 bevolkingsregister, 32780 gicht, 67067 notarieel en 190586 bidprentjes. In principe werkt deze CD onder Windows 2000 of hoger. Intern geheugen 512 MB of meer. Een vrije ruimte van twee Gigabyte op de harde schijf voor de bestanden is vereist. Scherm-resolutie 1024*768 of beter. Systeem-eisen: Windows 2000 of hoger. Voor de

inhoud van de CD: zie website www.gendawin.nl. De prijs is vastgesteld op 20 euro voor abonnees en 23 euro voor niet-abonnees. Dit is de *afhaalprijs*; wie ze toegezonden wilt krijgen, betaalt 2 euro meer (binnen Europa), dus 22 of 25 euro. Wie een exemplaar wil kopen, doet dat door overmaking van 22 of 25 euro op girorekening 59 34 90 t.n.v. Stichting LGA te Geleen, met vermelding van "Schijf 7". Voor België geldt postrekening 000-1650758-12 t.n.v. Jozef Hoen, Wilhelminastraat 16 box 27, NL-6131 KN Sittard. Für Deutschland gilt Konto 375884504 bei Postbank Köln (BLZ 370 100 50) zu Namen Jozef Hoen, Wilhelminastraat 16 box 27, NL-6131 KN Sittard. Wel wordt u vriendelijk verzocht bij uw bestelling nog eens uw (juiste!) naam en adres te vermelden! De penningmeester reageert alleen op de betalingen. Na ontvangst van uw betaling wordt de CD toegezonden. Afhalen kan alleen na telefonische afspraak (046-4373876).

Tiende Limburgse Genealogische Dag, tevens eerste Inter-Limburgse Genealogische Dag

Op 20 maart 2011 zal voor de tiende maal de Limburgse Genealogische Dag plaatsvinden. Wij zijn bijzonder trots te kunnen melden dat het tevens de eerste Inter-Limburgse Genealogische Dag zal zijn. Naast de bekende organiserende verenigingen (NGV afdeling Zuid-Limburg, NGV afdeling Kempen-Peelland en de Sectie Genealogie van het LGOG zal namelijk voor de eerste keer de Belgische afdeling van VVF Limburg deelnemen aan de organisatie. Daarmee kunnen we met recht spreken van een Inter-Limburgse Genealogische Dag.

Naast de vele stands van verenigingen en organisaties uit binnen- en buitenland op het gebied van genealogie biedt deze dag zowel de gevorderde als de beginnende genealoog de mogelijkheid contacten te leggen en gegevens uit te wisselen. Speciale aandacht wordt geschonken aan DNA en genetische genealogie. Ook zal op deze dag voor de derde keer de Limburgse Genealogische Prijs worden uitgereikt.

Dit alles vindt plaats in Zalencentrum 't Kaar, Stationsstraat 126, 6191 BG te Beek.

Het zalencentrum is uitstekend bereikbaar met openbaar vervoer terwijl er tevens meer dan voldoende parkeergelegenheid is. Noteer alvast in uw agenda.

BOEKEN

Eygelshoven

Wim Nolten, Egelsers luuj, deel I (1611-1811),
deel II (1800-1899) en deel III (1900-1940)

Wim Nolten, woonachtig in Heerlerheide maar afkomstig van de Hopel, heeft met de uitgave van Egelsers luuj deel III zijn magnus opus voltooid. Het heeft veel inzet, uithoudings- en doorzettingsvermogen gekost om deze genealogische klus te klaren en tot een goed einde te brengen. Vanaf 1985 heeft hij alle gevonden gegevens van inwoners van Eygelshoven

systematisch verzameld en per gezin bij elkaar gebracht.

De verzamelde informatie was zo omvangrijk dat hij heeft moeten kiezen voor verschillende uitgaven. Deel I en deel II waren reeds op de markt. Thans dus deel III, die de periode 1900-1940 bestrijkt.

Geïnteresseerden kunnen zich in verbinding stellen met de auteur: tel. 045-5219662.

Adel aan Maas, Roer en Geul - deel II:

Een historische blik op adel aan de Maas,
Roer en Geul

Elitedeskundige en historicus dr. Joop de Jong van de Universiteit Maastricht voert de lezer langs de nieuwste lijnen van geschiedschrijving en geeft een nuchtere, scherpzinnige en verjongde kijk op de Limburgse adelsgeschiedenis.

In het boek worden diverse families beschreven, zoals het revolutionaire bloed van Madame La Douairière, de laatste adellijke kasteelvrouw van Neubourg in Gulpen. Gravin Christine was een standbewuste dame met negentiende eeuwse allures. In weerwil daarvan stamt ze af van een Napoleontische revolutionair. Hier wordt een portret neergezet met een scherp oog voor het adellijke karakter. Uniek en met veel genealogische gegevens.

Reinald van Valkenburg en Johan van Gronsveld waren ridders in gevangenschap. De auteur weet van historisch materiaal boeiende tijdsbeelden te maken. Ridders met aloude namen die aan de wieg hebben gestaan van de verdwenen graafschappen Valkenburg en Gronsveld.

De adellijke familie Cortenbach was de leverancier van leden van de Duitse Orde.

Ooit was Cortenbach een naam die bekendheid genoot

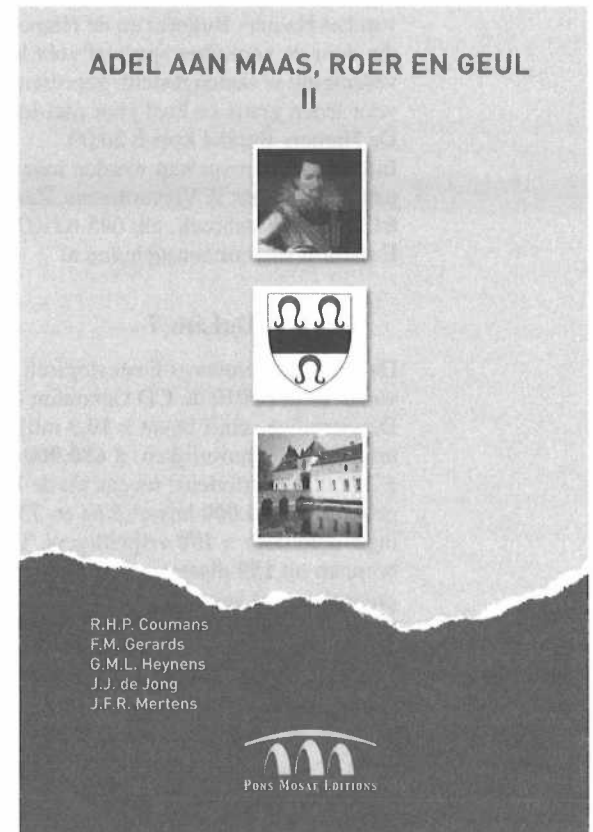
tot in Wenen. Edellieden uit dit geslacht wisten op te klimmen tot leiders en diplomaten van Europees formaat, invloedrijke geestelijke heren en een beroemde landcommandeur.

De Zuid-Limburgse dynastie Schaesberg wist vanuit een onbeduidend geslacht van ridders en landedelen door ambitie, talent, volharding en loyaliteit de begeerde rang en status van soevereine Rijksvorsten te bereiken.

Egidius van de Weyer was ridder en eerste stadhouders van de Keurkeulse Mankamer te Heerlen en Godart von der Heyden was een ridder met een dubbele loyaliteit. Het zijn twee kleine geschiedenissen die bij uitstek het 'bouw materiaal' zijn van de veelkleurige historie van de Maas-Rijnregio. Weinig bekende namen zijn hier in kaart gebracht en weerleggen de latere romantische beeldvorming over de 'edele' ridder. De Zuid-Duitse katholieke tak van het beroemde vorstenhuis de Hohenzollerns verbond zich door huwelijk met drie adellijke geslachten aan de Maas. Opnieuw wordt hier bevestigd hoe macht, aanzien en bezit op een 'adellijke' manier verkregen worden. Dit eerste deel van de bibliografie over de Limburgse adelsgeschiedenis laat de rijkdom en veelzijdigheid zien aan publicaties over adel: genealogieën, heraldiek, kastelen alsook over adellijke lieden met een biografie. Hier geldt in het bijzonder: aanbevelen wat vergeten of onbekend gebleven is.

Het gebonden boek telt 300 pagina's met zwart-wit illustraties en formaat 16,5 x 25,5 cm kost inclusief verzendkosten € 29,50. ISBN: 978-90-79444-07-6.

Info: Uitgeverij Ponsmosae, Postbus 201, 6300 AE Valkenburg aan de Geul, tel. 043-3617069 Zie ook: www.ponsmosae.nl E-mail: info@ponsmosae.nl.

P.L.M. VAN HOOF
(PIET)

De molen 'Nooit Gedacht' te Merselo en de daarbij betrokken molenaarsfamilies

Inleiding

Zoals iedereen die zijn geboorteplaats verlaten heeft blijf ook ik aangetrokken worden door mededelingen of artikelen over mijn Noordlimburgs geboortedorp Merselo. De herinneringen uit mijn jeugd worden teruggeroepen door de benoeming van mensen en dingen uit die tijd. Wat de dingen betreft speelt daarbij de molen 'Nooit Gedacht' een bijzondere rol omdat hij het vaakste onder de aandacht wordt gebracht. De aantrekkingskracht van die molen staat niet in verband met de samenwerking die tot 1950 (toen mijn ouderlijk gezin in de Boerenbondwoning woonde) bestond tussen het molenbedrijf en de voormalige werkgever (de Boerenbond van Merselo) van mijn vader (Leinat/Natje van Hoof). Veeleer zijn de molen en de ballonzuil tijdens mijn omzwervingen in de loop der jaren als symbolen voor mijn geboortedorp in mijn geheugen gegrift gebleven. De molen heb ik ook in een eerdere fase in mijn leven al als symbool gebruikt toen ik een aansprekende titel nodig had als uitzetter van een oriëntatierit, het werd de zogenaamde 'Nooit Gedacht-rit' rondom Merselo, waarvan de opbrengst ging naar de missie van pater Eijssen.

De start van het project 'Molens en molenaars' door de Sectie Genealogie bracht mij op het idee één van de twee genoemde symbolen van mijn geboortedorp nu eindelijk eens aan een nadere beschouwing te onderwerpen en de in al die tussenliggende jaren verzamelde gegevens te gaan uitwerken. De eerste gedachte was de gegevens van de molen op een rijtje te zetten en de genealogie van de molenaarsfamilie Michels uit te werken. Daarbij kwam ik al gauw in aanraking met de familie Van den Brekel, die ik tot dan toe niet met deze molen in verband had gebracht. Dit bleek een tak uit de Brabantse molenaarsfamilie te zijn die in het Limburgse niet alleen de molen van Merselo heeft gebouwd maar vervolgens ook nog verscheidene andere molens in het bezit heeft gehad. Een volledige uitwerking van de genealogieën van die beide families Michels en Van den Brekel zou te ver voeren voor dit artikel. Vandaar dat ik er voor gekozen heb om na een algemeen hoofdstuk over de Merselose molen, mij voor de beide genealogieën te beperken tot dat gedeelte wat betrekking heeft op gezinnen die een relatie hebben met Limburgse molens. In de beide genealogieën is datgene wat betrekking heeft op het molenaarschap weergegeven als cursieve tekst. Om de leesbaarheid van het artikel te behouden zijn zowel de vermelding van de gebruikte bronnen als de wat uitgebreide verklaringen van gebruikte termen niet in de tekst maar aan het einde van het artikel geplaatst.

Als iemand aan molens denkt gaan zijn/haar gedachten meestal uit naar wind- en/of watermolens; een enkeling denkt wellicht nog terug aan rosmolens (op paardenkracht). In dit artikel komen alleen windmolens ter

sprake en dan meer specifiek graanmolens. Terloops zullen ook de oliemolen, pelmolen en zaagmolen genoemd worden. In onze provincie hoeven we uiteraard geen aandacht te schenken aan poldermolens.

De molenaars en de geschiedenis van molen 'Nooit Gedacht'

Nadat de heerlijke rechten en de maaltijd rond 1800 (in de Franse Tijd) waren afgeschaft, waren de boeren en bakkers vrij hun graan te laten malen op een molen naar eigen keuze. Hierdoor werd het voor particulieren mogelijk, na vergunningverlening door de gemeentelijke of provinciale overheid, nieuwe molens op te richten. De sterke uitbreiding van het nieuwe cultuurland en de toename van het aantal agrarische bedrijven vanaf 1850 deden ook in de regio Venray het aantal molens sterk toenemen.

Simon Lambertus van den Brekel, molenaar op de door zijn vader gebouwde windkorenmolen in Haaren bij Oisterwijk (N-B) gaf op 3-5-1867 aan Gedeputeerde Staten van Limburg te kennen dat hij een windkorenmolen wilde gaan oprichten in Merselo. De molen zou worden gebouwd op een stuk bouwland van Martin Poels ter grootte van ongeveer 20 roeden. Dit bouwland had deel uitgemaakt van de bekende boerderij de "Stieneplats", die rond 1871 in bezit kwam van de familie Pubben (in "Den Hoek"). Ook in 2010 bezit die familie de genoemde op een steenworp van de molen gelegen boerderij nog steeds. Op 24-5-1867 deelden B&W van Venray aan GS van Limburg mee dat ze de situatie ter plaatse hadden bekeken, er geen bezwaarschriften tegen de bouw waren ingediend en zij zich volledig akkoord verklaarden met de bouw van de molen. Spoedig hierna werd met de bouw begonnen. De molenberg werd opgeworpen met zand van achter de molen waardoor er een laagte in het veld ontstond waar vaak water in stond en die later 'de vloet' werd genoemd. Het metselwerk werd uitgevoerd door metselaars die normaliter vuurtorens bouwden volgens een bijzonder (voor vuurtorens gebruikelijk maar voor molens vrij onbekend) procedé. Daarbij werden de steenlagen van de romp (afwaterend) schuin naar buiten aflopend gelegd. Dit in combinatie met de keuze van de stenen, de mortel en de afwerking van de specielaag moest er voor zorgen dat de molen zelfs na heftige slagregens aan de binnenkant droog zou blijven en bijna nooit last zou krijgen van vochtige muren. Het resultaat was een stenen beltmolen, een bovenkruier, met de naam 'Nooit Gedacht'. De romp had binnenwerks gemeten beneden een doorsnede van 8 meter en bovenin een doorsnede van 4 meter; de vlucht bedroeg 27 meter.

De eigenaar Simon van den Brekel was in 1867 getrouwd en in Merselo gaan wonen, maar had na 14 jaren huwelijk geen kinderen en daarmee geen uitzicht op mogelijk toekomstige opvolgers. Frans Michels was in 1881 al ca. 10 jaren knecht bij

Molen 'Nooit Gedacht' als een der motoren achter de groei van Merselo's boerenstand (foto waarschijnlijk ca. 1905, bron: Archief Familie Michels).

Simon van den Brekel, kende de molen en het molenaarsvak en was daarmee een goede kandidaat voor de voortzetting van de molen. Het was voor beide partijen een mooie oplossing dat Mathijs Michels, de vader van Frans, op 1-5-1881 de molen 'Nooit Gedacht' kocht van de bouwer-eigenaar Simon van den Brekel. Frans zette het bedrijf op molen 'Nooit Gedacht' voort en werd in 1897 eigenaar.

De molen had in die tijd twee koppels stenen en trok veel klanten uit de omliggende gehuchten. Bovendien werden tot 1905 ook klanten getrokken uit Venray-Heide, de plaats waar Mathijs (de vader van Frans) was geboren. Frans legde er in 1899 een derde koppel stenen in en koos daarbij voor blauwe natuurstenen vanwege hun geschiktheid voor het malen van tarwe en boekweit. Frans bouwde aan de achterkant een machinekamer en plaatste daarin in 1913 een zuiggasmotor van 28 pk als hulpkracht voor de molen.

Johannes Lambert Michels, een van de twee zonen van Frans, nam in 1921 de molen 'Nooit Gedacht' over van zijn vader. Nadat vader Frans al in 1907 een van de houten roeden had laten vervangen door een zogenaamde "Franssen-roede" zorgde Lambert in de 20-er jaren voor vervanging van ook de tweede nog houten roede en de eveneens nog houten molenas door metalen exemplaren. Deze waren afkomstig van een molen in Moerkapelle (Z-H).

Lambert bouwde in 1927 een pakhuis aan de voorzijde van de molen, plaatste daarin een zuiggasmotor en verving die in 1929 door een Thomassen-dieselmotor van 20 pk. Met deze motor werd zowel de molensteen aangedreven als ook de transmissie-as waarop de aandrijfriemen voor de elevator [= graanzuiger], de mengmachine, de koekenbreker, de reiniger, de slijpsteen en een exhauster [= stofafzuiger] lagen. De motor van 20 pk werd in 1939 ingewisseld voor een van 30 pk, dus met meer capaciteit maar toch altijd nog bedoeld als aanvulling op de soms niet toereikende windkracht.

(Even een uitstapje:) In hetzelfde jaar dat Lambert de molen 'Nooit Gedacht' van zijn vader overnam (1921) kocht Wim, de andere zoon van Frans, een molen met pakhuis en boterfabriek van Jan Joosten te Oirlo, een ander kerkdorp in de gemeente Venray. Dit was een in 1819 in opdracht van Gerard Aerts gebouwde 'grondzeiler' of 'veldmolen', dus een molen waarbij de wiken tot nagenoeg aan de grond reiken omdat de molen niet op een belt of berg is gebouwd. Nadat zijn

voorganger (Joosten) al in 1913 een gasmotor was gaan toepassen om niet alleen van de wind afhankelijk te zijn, verving Wim deze gasmotor in 1924 door een ruwolliemotor en in 1932 door een elektromotor. De Duitsers gebruikten de molen tijdens de Tweede Wereldoorlog eerst als uitkijkpost en bliezen hem daags voor de bevrijding zo grondig op dat de ruïne nog slechts kon worden opgeruimd. Wim hield dus alleen zijn motormaalders over, kocht er een motormaalders in Castenray bij en voegde de beide maalderijen (in Oirlo en Castenray) rond 1950 samen. In 1954 bouwde de firma Michels in Oirlo een kleine veevoederfabriek. Aan de molen herinnert nog slechts de straatnaam 'Molenhoek'.

(Terug naar de Nooit Gedacht in Merselo:) Frans Michels, de oudste zoon van Lambert, ging in 1939-1940 zijn vader helpen op molen 'Nooit Gedacht'. In de oorlogsjaren (1940-1944) werd veel clandestien gemalen voor de vele onderduikers en voor hen die niet met de distributiebonnen konden rondkomen. Frans, die voorbestemd was om zijn vader op te volgen, maalde om veiligheidsredenen vaak 's avonds en 's nachts. Hij was namelijk niet alleen molenaar, hij had voor de LO (de Landelijke Organisatie voor hulp aan onderduikers) ook de zorg over tot soms wel een tachtigtal onderduikers in Merselo en omgeving en waarschuwde voor een op handen zijnde razzia door de molenwijken in de 'onveilige stand' te plaatsen (de Andreaskruis-stand).

Kort na de bevrijding van Merselo (16-10-1944) ging Frans, die al meerdere succesvolle spionageopdrachten had uitgevoerd, op verzoek van het Britse leger d.d. 3-11-1944 op verkenningstocht in bezet gebied. In Castenray (weer een ander kerkdorp van de gemeente Venray) werd hij dodelijk getroffen door vijandelijk vuur en op 6-12-1944 werd hij gevonden in een weiland tussen Leunen (eveneens een kerkdorp van de gemeente Venray) en Zandhoek (een gehucht van Oirlo). Het belang van de spionageactiviteiten van Frans en de waardering hiervoor blijkt uit het feit dat Frans in 1945 postuum werd geëerd door generaal Dempsey persoonlijk. De Britse generaal Miles Christopher Dempsey (1896-1969) is namelijk niemand minder dan de bekende commandant van het Britse Tweede Leger tijdens de landing in Normandië op D-Day.

Albert Michels, een broer van Frans en zoon van Lambert, die in Velden bij een bakker in de leer was, was van daaruit naar Drenthe geëvacueerd. Hij kreeg waarschijnlijk pas in mei 1945 te horen dat zijn broer Frans gesneuveld was en werd per Brits legervoertuig persoonlijk opgehaald. De dood van zijn broer betekende voor Albert het einde van zijn bakkersdroom, want hij moest de opgevalen plaats op de molen gaan innemen. Albert zou onder leiding van zijn vader Lambert het molenbedrijf voortzetten. In de jaren 1947-1948 werd de oorlogsschade aan de molen nog hersteld met o.a. diverse onderdelen van de onherstelbaar beschadigde molen in Oeffelt (N-B). Gelijktijdig werd de molen door molenbouwer Beijck uit Afferden gemoderniseerd met z.g. Van Busselstroomlijnwijken die voorzien werden van automatische remkleppen.

De economie in de jaren '60 kenmerkte zich door groei en schaalvergroting. Dat bereikte ook de kleine molenaars die geconfronteerd werden met veranderende vraagstelling; de afnemers = klanten = boeren gingen over op steeds grotere eenheden en wilden het product niet meer in zakken ontvangen. Om de hoeveelheid werk aan te kunnen waren meer handen nodig. Een van de daartoe kort na de oorlog aangenomen knechten was Teng Michels, een jongen uit het dorp en achterneef van Albert, die we later nog zullen tegenkomen. In 1959 ging Albert in een bijgebouw malen op motorkracht. Om met de tijd mee te kunnen en te voorzien in opslagcapaciteit voor bulkgrondstoffen zowel als eindproduct wilde Albert silo's naast de molen bouwen. Een verzoek daartoe werd echter afgewezen i.v.m. de aantasting van het landschap en dorpsgezicht. Om toch de noodzakelijke opslagcapaciteit te kunnen verwezenlijken bleef er slechts één mogelijkheid over. In 1964 verwijderde Albert noodgedwongen (en met pijn in de molenaarsharten van hemzelf en zijn vader) het binnenwerk uit de molen om in de vrijkomende ruimte graansilo's te plaatsen. Door deze verbouwing kon de molen als gebouw worden behouden en tegelijkertijd het zakelijk belang van de molenaar worden veilig gesteld. In 1965 werd een loods met silo's bijgebouwd waarvoor de molenberg aan de noordkant moest worden afgegraven. Het uiterlijk van de molen bleef echter, afgezien van een transportbuis naar de mengerij, gespaard.

Omdat de kapzolder en de as van de molen intact gebleven waren, kon de molen nog steeds draaien (maar niet functioneren) met het gevlucht vaststaand gericht op het westen. Tijdens een herfststorm in november 1975 echter raakte de vang los, sloegen de wieken op drift en raakte de molenas door de snelheid in brand. Toen de brandweer met veel inzet de molen tot stilstand had gebracht, was een gedeelte van de vang verbrand, had de molenas over een lengte van ca. 2 meter in brand gestaan, waren het hekwerk en de platen op de wieken voor de helft weg en moesten de restanten er afgehaald worden. Er bleef slechts een kaal kruis over (de molen was 'kaal' gezet zoals dat heet). In de loop van de daaropvolgende jaren werden onderdelen doorgegeven aan een der molens te Zeeland (N-B) en de molen van Stoks in Venray. Albert legde op het einde van de jaren zeventig de productie stil en ging door als een winkel die benodigdheden voor hobbyboeren en mensen met huisdieren verkocht, een bedrijf waarvan hij bij de beëindiging m.i.v. 1-1-1993 het assortiment ten behoeve van zijn klanten onderbracht bij een collega in de regio.

Na diverse reddings- en restauratieplannen en diverse inleidende werkzaamheden samen met een sterk geïnteresseerde werkgroep verkocht Albert Michels (de laatste particuliere eigenaar van en de laatste beroepsmolenaar op de Nooit Gedacht) de molen op 4-11-1987 voor een symbolisch bedrag aan de speciaal voor dit doel nieuw opgerichte Stichting Nooit Gedacht. Opmerkelijk genoeg was de secretaris van deze nieuwe stichting Teng Michels, de eerder al als knecht genoemde achterneef van Albert. In de periode 1990-1992 werd de molenberg hersteld door aanvoer van zand, in 1991 zijn de silo's uit de molen gesloopt, in 1992 is de ingangsboog (de toog) weer opgemetseld, in

1993 is het voegwerk van de romp, in 1994 het houtwerk (zolders, ramen, deuren en trappen) en in 1995 de kap en het buitenwerk vernieuwd. Dankzij de medewerking van Stichting De Hollandse Molen, Monumentenzorg, Provincie Limburg, Gemeente Venray en molenbouwer H. Beijck uit Afferden kon op Open Monumenten Dag 9-9-1995 de oud-eigenaar Albert Michels, in zijn 'nieuwe' functie van vrijwillige molenaar, de molen 'Nooit Gedacht' weer laten draaien en functioneren. Terecht werd de heropening van dit voor Merselo markante en na vele jaren in volle glorie herstelde monument in een feestelijke omlijsting geplaatst.

Een Hollandse molen begint in het Limburgse Echt een 'Nooit Gedacht' nieuw leven (schets, bron: Archief HIP, Plats 1 te Echt).

Lambert Michels, zoon van Albert, stond zijn vader bij als vrijwillige molenaar en na het overlijden van zijn vader (in 1998) zette hij dat zelfstandig voort. Hij werd op zijn beurt daarin weer bijgestaan door zijn zus Helma. Lambert was als vrijwillige molenaar nog opgeleid door zijn vader; Helma daarentegen volgde de opleiding via het Gilde van Vrijwillige Molenaars. Zij behaalde in 2005 haar diploma en was op dat moment de enige vrouwelijke windmolenaar in Limburg. Op grond van haar beschikbaarheid op zaterdag deed haar broer Lambert een stapje terug en werd achter Helma de tweede molenaar op de Nooit Gedacht.

De samenwerking tussen de Stichting Nooit Gedacht en dichtbij wonende bevoegde vrijwillige molenaars (Helma Michels en Lambert Michels) mag een waar succes genoemd worden in de zin van het bij jong en oud meer in de belangstelling brengen van het intussen erkende monument. Zo was er o.a. in het 'Jaar van de molens' (2007) een speciaal op kinderen gericht

educatieprogramma dat werd gepresenteerd bij gelegenheid van de Limburgse Molendag op 7-10-2007. Sinds 2008 is in het kader van een bestuursimpuls ook nog een ander lid van de vijfde generatie van de molenaarsfamilie Michels actief geworden in het stichtingsbestuur. Het vernieuwde en uitgebreide bestuur werkt nauw samen met heemkunde vereniging 't Raokeliezer; deze vereniging heeft graanveldjes met oude graansoorten pal naast de molen. Ook is de samenwerking geïntensiveerd met stichting de Schaapscompagnie die de toeristische attractiviteit van Merselo bevordert. De eerste resultaten van een intensieve samenwerking tussen partijen met verschillende achtergrond en ervaring zijn al zichtbaar en zullen voor geïnteresseerden ongetwijfeld te volgen zijn in de publicaties over de Nooit Gedacht.

De molenaarsfamilie Michels

- I **Mathijs Michels (Mathies)**, geb. Venray-Heide 19-1-1830, stamde uit een familie van voor hun tijd grote schapenboeren, landbouwer te Merselo-Kleindorp, *1881-1897 eigenaar van molen 'Nooit Gedacht' te Merselo*, overl. Venray 11-2-1900, tr.(bs) Venray 24-4-1851 met **Anna Maria Gertrudis Claes** (geb. Venray-Dorp 5-2-1828, overl. Venray 23-2-1882).
Kinderen:
- Johannes Mathijs Michels, geb. Venray 20-2-1852, volgt II.2.
 - Johannes Franciscus Michels (Frans), geb. Venray 16-9-1853, volgt II.1.
 - Johanna Maria Eudoxia Michels, geb. Venray 10-5-1855, overl. Meerlo 1-11-1932, tr.(bs) Meerlo 30-6-1883 met Floris Hendrikus Henckens (geb. Blitterswijck 27-2-1858, landbouwer, overl. Meerlo 1-6-1933).
 - Maria Theresia Michels, geb. Venray 13-1-1857, overl. Venray 19-2-1949, tr.(bs) Venray 26-4-1889 met Antoon Wismans (geb. Venray 15-10-1859, landbouwer, overl. Venray 16-1-1931).
 - Thomas Michels, geb. Venray 15-11-1858, overl. Venray 23-3-1859.
 - Johanna Hubertina Michels, geb. Venray 15-11-1858, overl. Venray 23-3-1859.
 - Thomas Hubertus Michels, geb. Venray 1-2-1862, landbouwer, logementhouder, overl. Nijmegen 12-6-1931, tr.(bs) Venray 8-10-1886 met Maria Elisabeth Antonia van Meijel (geb. Venray 26-3-1860, overl. Venray 2-11-1923).
 - Petrus Hendrikus Michels (Tieskes Driek), geb. Venray 24-1-1864, landbouwer en nam van zijn vader de boerderij "Op den Ries" (in Merselo-Kleindorp) over, overl. Venray 11-6-1948, tr.(bs) Venray 6-5-1892 met Maria Geertrui Friessen (geb. Venray 30-10-1867).
 - Petrus Antonius Michels, geb. Venray 31-8-1865, landbouwer te Merselo, overl. Venray 3-5-1952, tr.(1)(bs) Venray 14-4-1893 met Maria Carolina Lemmens, geb. Venray 11-7-1867, overl. Venray 14-3-1902, tr.(2)(bs) Venray 5-2-1904 met Johanna van de Voort (geb. Venray 22-3-1877, overl. Venray 16-1-1945).
 - Johannes Michels, geb. Venray 15-7-1868,
- 1894-1895 molenaar te Merselo, op 29-6-1895 vertrokken naar Grubbenvorst, *molenaar in Grubbenvorst (in 1897) en Heinkenszand (Zld) (in 1900)*, in 1907 als ongehuwde geëmigreerd naar de U.S.A. en daar in april 1911 omgekomen door een noodlottig ongeval.
- II.1 **Johannes Franciscus Michels (Frans)**, z.v. I (= zoon van I), geb. Venray 16-9-1853, *vanaf 1871 molenaarsknecht, vanaf 1881 molenaar en vanaf 1897 molenaar-eigenaar op/van molen 'Nooit Gedacht'*, overl. Venray 25-1-1929, tr.(bs) Venray 26-8-1887 met **Elisabeth van den Munckhof** (geb. Horst 11-1-1858, overl. Venray 20-11-1901).
Kinderen:
- Maria Gertrudis Michels (Marie), geb. Venray 12-4-1889, overl. 1990, tr.(bs) Venray 17-5-1912 met Sibertus Hubertus Muijsers, geb. Venray 2-6-1883, landbouwer op de "Petjesplats" in Merselo-Kleindorp op een plek welke onder water kon schieten als er veel sneeuw lag op het achterliggende veld en deze plotseling in alle hevigheid (dus niet geleidelijk) ging dooien, overl. Venray 29-9-1944.
 - Josephus Wilhelmus Michels (Wim), geb. Venray 30-3-1890, volgt III.2.
 - Mechtilda Eudoxia Michels (Doxia), geb. Venray 30-3-1890, overl. 1966.
 - Johannes Lambertus Michels (Lambert), geb. Venray 7-11-1891, volgt III.1.
- II.2 **Johannes Mathijs Michels**, z.v. I, geb. Venray 20-2-1852, landbouwer te Merselo, overl. Venray 18-11-1944, tr.(bs) Venray 6-5-1881 met **Anna Geertrui Verheijen** (geb. Venray 29-1-1855, overl. Venray 8-1-1924).
Kinderen:
- Petrus Gerardus Michels, geb. Venray 15-3-1884, overl. Venray 12-4-1885.
 - Petrus Gerardus Michels (de Köster), geb. Merselo 11-4-1888, overl. Merselo 9-8-1974.
 - Peter Johannes Michels, geb. Merselo 31-5-1891, volgt III.3.
- III.1 **Johannes Lambertus Michels (Lambert)**, z.v. II.1, geb. Venray 7-11-1891, *vanaf 1921 molenaar-eigenaar van molen 'Nooit gedacht'*, overl. Venray 9-1-1966, tr.(bs) Bakel en Milheeze 9-5-1921 met **Wilhelmina Huberta Rongen (Mina)** (geb. Meerlo 13-12-1889, houdster van een manufacturenwinkel, overl. 1974).
Kinderen:
- Franciscus Gerardus Michels (Frans), geb. Merselo 9-3-1922, *1939-1944 molenaar op molen 'Nooit Gedacht'*, overl. ca. 7-11-1944, op 6-12-1944 als oorlogsslachtoffer gevonden, *bij molen Nooit Gedacht is in 1995 een herinneringskastje aangebracht ter herinnering aan de verzetsdaden van deze molenaar*.
 - Gerardus Maria Michels (Gerard), geb. Venray 15-2-1923, overl. 1992.
 - Elisabeth Ida Michels (Lies), geb. Venray 5-8-1924, overl. 1979, tr. met Joop Baltissen.
 - Ida Maria Oda Michels (Iet), geb. Venray 29-1-

- 1926, tr. met Sjra Gubbels.
e. Albertus Wilhelmus Michels (Albert), geb. Venray 11-9-1927, volgt IV.1.
f. Antonius Wilhelmus Michels, geb. ca. dec. 1928, overl. Venray 22-3-1929.

III.2 **Josephus Wilhelmus Michels (Wim)**, z.v. II.1, geb. Venray 30-3-1890, 1905-1909 molenaars-leerling bij molenaar L.Manders te Drunen, vanaf 1921 molenaar-eigenaar te Oirlo (zie hiervoor), overl. 1953, tr.(bs) Venray 5-9-1921 met **Wilhelmina Huberta van Osch** (geb. Venray 14-8-1895).

Kind:

- a. Catharina Huberta Michels, geb. Venray ca. jan.1928, overl. Venray 21-3-1928.

III.3 **Peter Johannes Michels (Maneze Petranus / Maneze Pet)**, z.v. II.2, geb. Merselo 31-5-1891, landbouwer, overl. Merselo 20-3-1977, tr.(bs) Venray 3-9-1923 met Arnoldina Maria van Vegchel (geb. Merselo 9-12-1899, overl. Merselo 22-12-1960).

Kinderen:

- a. Johannes Mathijs Michels (Thijs / Ties), geb. Venray 12-10-1924
b. Johannes Peter Gerardus Michels (Sjang), geb. Venray 13-12-1925, dienstplichtig Indiëganger.
c. Gertruda Gerarda Simonnetha Michels, geb. Venray 20-4-1928.
d. Martinus Antonius Michels (Manezen Teng), geb. Merselo 1-1-1930, *in de 50-er jaren molenaarsknecht van Lambert en zoon Albert Michels, later secretaris van de Stichting Nooit Gedacht*, overl. Merselo 22-10-1992, tr. 13-6-1960 met P.J.A. Klaassen (Nel).
e. Catharina Hendrika Maria Michels (To), geb. Venray 19-11-1931.
f. Simon Marie Johannes Michels (Siem), geb. Venray 25-4-1937.

IV.1 **Albertus Wilhelmus Michels (Albert)**, geb. Venray 11-9-1927, z.v. III.1, tot 1945 bakkers-leerling in Velden, *vanaf mei 1945 molenaar bij zijn vader, vanaf 1-1-1957 tot 1987 molenaar-eigenaar van molen 'Nooit Gedacht' en 1995-1998 vrijwillige molenaar op molen 'Nooit Gedacht'*, overl. Merselo 1-1-1998, tr.(bs) Nederweert 16-11-1956 met **Maria Helena Theresia Beerens (Lenie)** (geb. Nederweert 1-3-1932, overl. Venray 4-5-1990).

Kinderen:

- a. Theodora Lambertina Maria Michels (Teja), geb. 12-8-1957, *schrijfster van het boek 'Leven van de Wind' en bestuurslid in de Stichting Nooit Gedacht*.
b. Wilhelmina Josephina Maria Michels (Helma), geb. Venray 25-4-1959, *vrijwillige molenaar op molen 'Nooit Gedacht' te Merselo*.
c. Elisabeth Antonia Maria Michels (Marlies), geb. 23-4-1961.
d. Lambertus Franciscus Joseph Michels (Lambert), geb. Venray 16-12-1965, *was vanaf 1995 vrijwillige molenaar op molen 'Nooit Gedacht' te Merselo*.

Merselo's 'Nooit Gedacht' in 2010 als niet alleen nostalgisch object maar ook als nog steeds functioneel middelpunt van diverse feestelijkheden in het dorp (foto van auteur).

De molenaarsfamilie Van den Brekel

In deze genealogie zijn slechts die gezinnen uit de molenaarsfamilie opgenomen waarin personen voorkomen die van doen hebben gehad met de Merselose molen en gezinnen van personen die daarna betrokken zijn geweest bij andere molens in Limburg. Voor wie geïnteresseerd is in oudere generaties en/of andere takken kan ik verwijzen naar de lijst van geraadpleegde bronnen.

I **Peter van den Brekel**, ged. Oisterwijk (N-B) 19-8-1795, stamde uit een welgestelde boerenfamilie, *leerde het molenaarsvak in Made, molenaar op de watermolen Ter Borgt in Oisterwijk en gelijktijdig herbergier, werd bouwheer van een stenen windkorenmolen te Haaren (bij Oisterwijk), was daarop zelf vanaf 1842 molenaar en daarmee de eerste Haarensse molenaar*, overl. Haaren 11-8-1844, tr.(bs) Oisterwijk 11-6-1831 ondanks diverse indringende verzoeken (zelfs via de notaris) zonder haar ouderlijke toestemming met **Adriana Johanna van Lommel** (geb. Moergestel (N-B) 14-1-1800, *zette als weduwe de Haarensse molen voort*, overl. Haaren 23-12-1886).

Kinderen:

- a. Gerardus Antonius van den Brekel, geb. Oisterwijk 9-4-1832, volgt II.2.
b. Simon Lambertus van den Brekel, geb. Oisterwijk 9-1-1834, volgt II.1.
c. Maria Anna van den Brekel, geb. Oisterwijk 14-10-1835, vóór 1881 overleden.
d. Johanna Maria van den Brekel, geb. Oisterwijk 27-2-1838, overl. Haaren 7-6-1897, tr.(bs) Haaren 22-8-1888 met Petrus van Beurden (geb. Tilburg 15-11-1833, winkelier, overl. Haaren 4-1-1903)
e. Johannes Petrus van den Brekel, geb. Oisterwijk 10-1-1840, *nam in 1883 de Haarensse molen over van zijn moeder, 1883-1895 molenaar te Haaren, verkocht de Haarensse molen buiten de familie*, overl.

- Haaren 25-8-1906, tr.(bs) Haaren 30-5-1883 met Johanna van Abeelen (geb. Haaren 22-11-1846, overl. Haaren 14-4-1905 kinderloos).
- f. Marinus van den Brekel, geb. Haaren 18-4-1844, in 1863-1867 molenaar bij zijn oudste broer Gerardus Antonius te Overloon, overl. Haaren 7-5-1905.

II.1 Simon Lambertus van den Brekel (Simon), z.v. I, geb. Oisterwijk 9-1-1834, was vrijgesteld van de militaire dienstplicht wegens lichaamsgebreken, tot 1867 molenaar op de door zijn vader in Haaren gebouwde molen, in 1867 bouwheer-eigenaar van molen 'Nooit Gedacht' te Merselo, verhuisde in 1883 naar Waalre (N-B) en in 1884 naar Overloon (N-B) "op zandheide", overl. Overloon 17-8-1903, tr.(1)(bs) Maashees en Overloon 11-6-1867 met **Anna Barbara van den Oever** (geb. Haaren 12-5-1826, overl. Overloon 22-6-1898), tr.(2)(bs) Oploo, St.Anthonis en Ledeaacker 6-5-1899 met **Margareta Swinkels** (geb. Lieshout (N-B) 6-8-1846, overl. Overloon 22-5-1920). Beide huwelijken bleven kinderloos.

II.2 Gerardus Antonius van den Brekel, z.v. I, geb. Oisterwijk 9-4-1832, rond 1852 molenaarsknecht te *Biest-Houtakker (gehucht van Hilvarenbeek)*, vervolgens tot 1859 molenaar op de door zijn vader in Haaren gebouwde molen, in 1860-1862 molenaar te *St.Oedenrode-Boschkant*, in 1863 bouwheer-eigenaar van een molen te Overloon, molenaar te Overloon tot hij op 3-5-1884 werd uitgeschreven met bestemming *Melick (Lmb)*, 1884-1888 molenaar-eigenaar van de in 1882 gebouwde windmolen *Aan de Kapel te Roermond (een stenen grondzeiler op de Galgenberg)* en was toen woonachtig in *Maasniel (Broekhin 102)* alhoewel hij bij het huwelijk van zoon *Petrus Theodorus (op 23-1-1888)* als winkelier werd aangeduid, 1889-1897 molenaar te *Rijsbergen*, overl. te Overloon, tr.(bs) Cuijk en St.Agatha 29-9-1859 met **Regina Antonetta van Bergen** (geb. St.Agatha (N-B) 31-7-1838).

Kinderen:

- a. **Petrus Theodorus van den Brekel**, geb. St.Oedenrode 7-10-1860, volgt III.1.
- b. **Theodoor Marinus Alphonsus van den Brekel**, geb. St.Oedenrode-Boschkant 24-1-1862, molenaarsknecht in 1888 te Overloon, in 1889 te Nijmegen en 1893 te Maastricht, molenaar in 1896 te *Standaarbuiten (N-B)*, molenaar in *Achtmaal en Zundert (totdat deze laatste afbrandde)*, daarna frambozenkweker, caféhouder en veekoopman, in 1924 herbergier te Zundert (N-B), overl. Zundert 2-12-1924, tr.(1)(bs) Helmond 23-7-1889 met Petronella van den Hout (geb. Helmond 9-9-1870, overl. Maastricht 31-1-1894), tr.(2)(bs) Zundert 3-10-1896 met Johanna Aernouts (geb. Zundert 26-3-1866, overl. Zundert 19-4-1954).
- c. **Maria Anna van den Brekel**, geb. Maashees en Overloon 2-3-1867, overl. Delft 21-7-1938, tr.(1)(bs) Standaarbuiten 1-2-1897 met Karel Melissen (geb. Dinteloord (N-B) 20-2-1856, koopman), tr.(2) Delft 14-11-1906 met Thomas

Huisveld (geb. Groningen 6-5-1878, overl. Delft 21-5-1939).

- d. **Adriana Johanna Francisca van den Brekel**, geb. Maashees en Overloon 28-4-1869, overl. Dongen 4-12-1950, tr.(bs) Rijsbergen 2-9-1897 met Cornelis Jolie (geb. Gilze RIjen 5-11-1863, schipper, overl. Oosterhout 17-6-1938).
- e. **Gerardus Joseph van den Brekel**, geb. Overloon 17-3-1871, kwam in 1905 uit Rotterdam en woonde tot 1910 als molenaar bij zijn broer Peter (III.1) in *Echt-Schilberg*, was in 1912 molenaar te *Echt (op de molen Nooit Gedacht van zijn broer)*, landbouwer (1918), later manufacturier, overl. Echt 2-12-1964, tr.(bs) Echt 12-2-1912 met Cornelia Walraven (geb. Echt 25-10-1873, overl. Echt 6-12-1947). Zij kregen een dochtertje dat echter slechts 2 dagen geleefd heeft.
- f. **Wilhelmina Maria Anna van den Brekel**, geb. Overloon 20-9-1873, overl. Delft 10-7-1942, tr. Rotterdam 6-11-1900 met Johannes Kerkdijk (geb. Vroomshoop (Ov) 16-3-1870, overl. Delft 7-6-1936).
- g. **Antonius Petronella Johannes van den Brekel**, geb. Overloon 10-4-1875, kwam in 1896 uit *Nieuwvosmeer* en woonde tot 1899 als molenaar bij zijn broer Peter (III.1) te *Echt* zei het met een tussenperiode (1897-1898) in *Standaarbuiten*, woonde vanaf 1899 als in dienst zijnde korenmolenaar te Rotterdam op meelfabriek *Virlen Ravenswaai*, overl. Rotterdam 21-4-1941, tr.(bs) Rotterdam 5-3-1902 met Petronella Agatha Nieuwendijk (geb. Mijdrecht 16-3-1877).
- h. **Ignatia Maria van den Brekel**, geb. Overloon 23-6-1876, overl. Rotterdam 17-9-1931, tr.(1) met Petrus Johannes Brandligt, tr.(2) Rotterdam 2-12-1903 met Wilhelmus Johannes van Etten.
- i. **Josephina Maria van den Brekel**, geb. Overloon 21-8-1877, overl. Echt 24-11-1951, tr. Delft 16-1-1901 met Hendricus Cornelis Jutte (geb. Delft 23-8-1881, overl. Delft 1-11-1940).
- j. **Alouisius Antonius van den Brekel**, geb. Overloon 17-1-1879, handelaar in vaste goederen, overl. Rotterdam 26-7-1955, tr. Rotterdam 17-7-1907 met Dymphina Henrica Petronella Mansvelt (geb. Brielle 7-5-1882, overl. Rotterdam 11-6-1959); hadden geen kinderen.
- k. **Albertus Carolus Gerardus van den Brekel**, geb. Overloon 1-8-1880, overl. Overloon 5-9-1880.
- l. **Berta Josephina Maria van den Brekel**, geb. Overloon 14-2-1883, overl. Rotterdam 12-11-1963, tr. Rotterdam 1-11-1905 met Johannes Hendricus Windau (geb. Kralingen 26-8-1881, overl. Rotterdam 9-4-1963).

III.1 Petrus Theodorus van den Brekel (Peter), z.v. II.2, geb. St.Oedenrode 7-10-1860, vestigde zich in *Maasniel*, 1884-1888 molenaar op de molen van zijn vader *Aan de Kapel te Roermond*, liet in 1894 (zijn eerste eigen molen) een gesloten standaarwmolen van elders (waarschijnlijk

*Hombeek ten zuiden van Mechelen in België afkomstig) heropbouwen in Pey-Echt, was in de periode 1896-1910 als molenaar ingeschreven in Echt-Schilberg maar gaf in bs-akten in de periode 1897-1902 Pey-Echt als woonplaats op. Naast molenaar was hij ook kastelein in Pey en 1901-1903 eigenaar van de (in 2010 nog bestaande en te bezoeken) Hompesche molen in Stevensweert. Hij liet de uit 1776 stammende en uit Rotterdam-Hillegersberg (Z-H) afkomstige oliemolen/pelmolen "De Koot" in 1906 heropbouwen op het Kerkveld te Echt. Deze "grootste molen van Limburg" was op 25 spoorwagens vervoerd, hij was 30 meter hoog, met 7 zolders waarvan 3 met een oppervlakte van elk 100 m². Petrus gaf deze molen de opvallende naam 'Nooit Gedacht'; deze molen werd behalve voor het malen van graan ook gebruikt voor het zagen van hout. Hij zag zich genoodzaakt de molen te Pey in 1919 te verkopen maar maakte al in 1920 gebruik van het bedongen recht van terugkoop, Peter deed in 1923 de molen over aan zijn zonen Piet en Louis en huurde zelf een café in Echt (Café-restaurant Central op de Platz), overl. Echt 25-9-1935, tr.(bs) Maasbracht 23-1-1888 met **Maria Geraerds** (geb. Maasniel 3-2-1865, overl. Echt 1-10-1919). Kinderen:*

- Maria van den Brekel, geb. Maasbracht 17-11-1887, overl. Echt 16-11-1891.
- Regina Antoinetta van den Brekel, geb. Echt 6-4-1889, overl. Roermond 1-6-1970, tr.(bs) Echt 9-2-1918 met Jacobus Hubertus Ruijters (geb. Echt 14-2-1894, koopman/herbergier te Echt, overl. Echt 12-1-1930). Dit gezin woonde in het Oranjehotel (Jodenstraat te Echt).
- Maria Elisabeth van den Brekel, geb. Echt 1-9-1890, overl. Sittard (ziekenhuis) 26-10-1978, tr.(bs) Echt 7-11-1921 met Peter Jacobus Hubertus Aben (geb. Echt 31-12-1889, schrijnwerker te Echt, overl. Echt 1944).
- Jacobus Hubertus van den Brekel (Jacques), geb. Echt 2-10-1891, volgt IV.1.
- Maria Josepha van den Brekel, geb. Echt 9-3-1893, overl. Rotterdam 26-2-1972, tr.(1) Rotterdam 8-9-1918 met Jan Hendrik van Meurs (geb. Gorinchem 29-4-1880, overl. Rotterdam 13-12-1928), tr.(2) 22-6-1932 met Bauke Jan Daleman (geb. Utrecht 14-2-1901, overl. Rotterdam 9-7-1971).
- Maria Josephina van den Brekel, geb. Echt 4-7-1894, tr. met Jan Hendrik Omloo.
- Gerardina Cornelia van den Brekel, geb. Echt 28-5-1896.
- Petronella Maria van den Brekel, geb. Echt 26-10-1897, overl. Pey-Echt 23-10-1898.
- Doodgeboren kind van den Brekel, Pey-Echt 1-5-1899.
- Doodgeboren kind van den Brekel, Pey-Echt 26-3-1900.
- Peter Theodoor Marie van den Brekel, geb. Echt 13-2-1901, volgt IV.2.
- Louis Antoine van den Brekel, geb. Echt 8-5-1902, volgt IV.3.
- Theodora Catharina Maria, geb. Echt 5-11-1903, tr. in 1925 met Hubert Mathijs

Royakkers.

- n. Doodgeboren kind van den Brekel, Echt-Schilberg 14-12-1904.
- o. Jacqueline Antoinetta Marie van den Brekel, geb. Echt 9-4-1910, tr. Echt 29-5-1929 met Antoon Willem Winand Bongaerts (geb. Echt 4-11-1905, overl. Echt 10-1-1972).

IV.1 Jacobus Hubertus van den Brekel (Jacques), z.v.III.1, geb. Echt 2-10-1891, molenaar op de molen in Pey, overl. Echt 19-3-1969, tr.(bs) Echt 7-1-1918 met **Anna Helena Maria Weeda** (geb. Gennep 16-6-1894), dochter van een slager/herbergier, die al 1917 de molen op het Hoogveld te Pey had gekocht van haar toen nog toekomstige schoonvader. Jacques werd omstreeks 1920 verlamd als gevolg van een ziekte (versneld optredend tengevolge van een ernstige voetblessure) en werd toen caféhouder van Café-Restaurant Central op de Markt te Echt dat eigendom was van zijn schoonouders. De standaardmolen werd in 1920 gesloopt en de stoommolen in 1921 publiek geveild.

Kind:

- a. Johanna Jacqueline Maria van den Brekel (Jeanne), geb. Roermond 2-10-1918, collectrice van de staatsloterij, tr. Roermond 15-11-1944 met Scholten.

IV.2 Peter Theodoor Marie van den Brekel (Peter), z.v. III.1, geb. Echt 13-2-1901, molenaar te Echt, nam in 1923 samen met broer Louis Antoine van hun vader de windmolen op het Kerkveld te Echt over. In 1930 werd broer Louis Antoine alleen eigenaar van die molen. Piet ging eerst in Kessel op de standerdmolen van Jacobs werken en werd vervolgens molenaar in de elektrische meelfabriek van Van de Ven in Echt waar hij zorgde voor het beheer en onderhoud van de maalderij, tr. Kessel 1-2-1932 met Maria Petronella Geraedts (geb. Kessel 6-4-1904 als d.v. Jan Geraedts en Allegonda Halverkamps; zij was geen familie van haar schoonmoeder).

IV.3 Louis Antoine van den Brekel, z.v. III.1, geb. Echt 8-5-1902, molenaar te Echt, nam in 1923 samen met broer Peter Theodoor Marie van hun vader de windmolen op het Kerkveld te Echt over. In 1930 werd Louis Antoine alleen eigenaar van de molen die toen al geen gebruik meer maakte van windkracht. Nadat tijdens Echter kermis in 1934 deze laatste windmolen van Echt (op 17-10-1934) was afgebrand werd een nieuwe (elektrisch aangedreven) motormaalderij gebouwd, een maalderij waarvan het gebouw in 2010 nog aan de Molenstraat staat. Het resterende gebouw is in gebruik als bedrijfsgebouw voor schildersbedrijf G. van Montfort (een kleindochter van IV.2 is getrouwd met Hans van Montfoort, ondernemer schildersbedrijf). Louis Antoine werd, evenals eerder zijn vader, caféhouder en was 2-4-1929 getrouwd met Sophia Christina Maria Cretskens (Christine).

*Het open veld
waardoor ook
in 2010
Merselo's
molen nog vol
op de wind
staand kan
functioneren
(foto van
auteur).*

Naschrift:

Een project als 'Molens en Molenaars' leent zich bij uitstek voor een combinatie van historisch en genealogisch onderzoek. Ik hoop dat dit artikel een voorbeeld van een aanzet hiertoe mag zijn en velen tot een bijdrage aan het Limburgs Tijdschrift voor Genealogie mag inspireren.

Voor molen 'Nooit Gedacht' in Merselo werd indertijd een plek aan de noordoostzijde van het dorp gekozen die vrij uitzag op open veld en waar de molen dus volop in de wind kwam te staan. Die situatie is ook na vele jaren nog steeds onaangetaast (zie afb. 4) waardoor het een van de weinige molenmonumenten is die behouden wordt inclusief de mogelijkheid om nog met wind te malen.

Gezien de geschiedenis en de uiteindelijke redding van de molen had Van den Brekel geen toepasselijker naam voor de in Merselo te bouwen molen kunnen bedenken als 'Nooit Gedacht'.

Bij deze molen zijn slechts twee molenaarsfamilies betrokken. De bouwheer blijkt een lid te zijn van een familie die op veel plaatsen optrad als 'bouwheer-molenaar'. De familie Michels daarentegen trad in hoofdzaak op als 'eigenaar en uitvoerend molenaar'. Opgemerkt dient verder te worden dat er meerdere molenaarsfamilies Michels zijn (bijv. te Venlo en te Wellerloo), die niet gerelateerd zijn aan de hier behandelde molenaarsfamilie Michels.

Ter afsluiting wil ik Teja Michels en Riet Palmen ook langs deze weg nog hartelijk bedanken voor het doorlezen van het concept en de daaruit voortgekomen verbeteringen in dit door mij als onervaren schrijver opgestelde artikel.

Verklaring van gebruikte termen voor zover zij niet simpel met één woord tussen haakjes konden worden verduidelijkt

Beltmolen = een molen die gebouwd is op een belt of berg.

Bovenkruier = molen waarvan de kap op de romp kan draaien.

Franssen-roede = stalen roede gemaakt door de Gebr. Franssen uit Vierlingsbeek.

Gevlucht = het geheel bestaande uit 4 wieken.

Molens = de as waarop de molenwieken zijn bevestigd.

Roede = de doorlopende 'balk' waarop het hekwerk van twee in elkaars verlengde staande wieken is bevestigd; de roede kan éénzijdig zijn maar kan ook

zijn samengesteld uit meer delen.

Thomassen-dieselmotor = dieselmotor van het fabrikaat Thomassen.

Van Bussel-stroomlijnwieken = wieken met een ten opzichte van de 'Oudhollandse' molenwiek aerodynamisch verbeterd profiel en praktisch uitgewerkt door Chr. van Bussel uit Weert.

Vang = klemconstructie waarmee het draaimechanisme van de molen wordt afgeremd.

Vlucht = De afstand tussen de uiterste punten van twee in elkaars verlengde staande wieken (deze term komt dus feitelijk overeen met die voor de spanwijdte van de vleugels van een vogel).

Geraadpleegde bronnen

- Burgerlijke stand der diverse genoemde Gemeenten.
- Bevolkingsregister der Gemeenten Drunen, Echt, Maashees-en-Overloon, Maasniel en Venray.
- Persoonskaarten der burgerlijke stand.
- Documentatie 'Molens' in het HIP te Echt.
- Echt in oude ansichten, uitgaven 1969, 1970 en 1982, blz.75 (in alle drie).
- 'De Molen van Haaren' door C.H.J. van den Brekel, in: De Kleine Mijerij, Vlugschrift van de Heemkundekring, Jrg.25 (1974), blz.99-102.
- 'Elf generaties Van den Brekel, namen, data, anecdotes' door ir. C.H.J. van den Brekel, uitgave Nuenen 1974.
- Peel en Maas, d.d. 12-1-1989, 2-2-1989, 2-3-1989, 25-4-1991, 17-12-1992, 4-5-1995, 14-5-1995, 7-9-1995, 14-9-1995, 6-5-1999 en 2-10-2008.
- Het boek 'De molens van Limburg', auteur P.W.E.A. van Bussel, in 1991 uitgegeven door Bura Boeken Eindhoven; blz. 360-364 (molen 'Nooit Gedacht' te Echt), 364 (molen te Pey), 391-392 (molen 'Aan de Kapel' te Roermond), 570-571 ('Aan de Leunsche molen' te Venray), 575-577 (molen 'Nooit Gedacht' te Merselo) en 580-582 (molen te Oirlo).
- Kroniek van de geslachten Pijnenburg en Van den Brekel 1290-1992, auteur C.H.J. van den Brekel, uitgave Nuenen 1993.
- De Trompetter, d.d. 5-9-1995.
- Grens en Maas, d.d. 6-9-1995.
- E3-Journaal, d.d. 6-9-1995.
- Molenbulletin, Jrg.3 (1998) nr.1.
- Het boek 'Merselo, een wandeling door de geschiedenis', uitgegeven in 2000 door Stichting Dorpsraad Merselo; blz.158-159 en 189-193.
- Het boek 'Vensters op Venrays verleden', uitgegeven in 2000 door de Kring Venray e.o. van het Limburgs Geschied- en Oudheidkundig Genootschap; blz.130-132 ('De verdwenen molen van Oirlo') en 137-141 ('De molen Nooit Gedacht te Merselo').
- Molens en Genealogie, themanummer van Gens Nostra, okt.2007
- Het boek 'Leven van de Wind, Vijf generaties schrijven de geschiedenis van molen Nooit Gedacht te Merselo (anno 1867), auteur Teja Michels, uitgave mrt.2010 door Stichting Nooit Gedacht. Het onderzoek van de schrijfster van deze publicatie heeft ook een aantal detailcorrecties opgeleverd ten opzichte van eerdere publicaties die door mij als bron zijn gebruikt en in deze lijst opgenomen.

HENK HERMANS

De Roevenwaerdtmolen, een bijzonder geval van onteigening tbv de aanleg van de Zuid Willemsvaart in Nederweert

Inleiding

Bijna 200 jaar (1819) geleden werden de plannen gemaakt tot aanleg van de Zuid Willemsvaart. In 1809 was al gegraven aan de Noordervaart (het Grand Canal du Nord) in het traject Weert-Nederweert. Toen Holland bij Frankrijk werd ingelijfd in 1810, zijn deze werkzaamheden opgeschort. Deze waren al gevorderd tot voorbij Nederweert, richting Meyel. Onze eerste koning, Willem I (1815-1840), pakte echter het plan weer op, maar maakte van de oorspronkelijk west-oost verbinding (Antwerpen-Venlo) een noord-zuid verbinding (Den Bosch-Maastricht), waarbij hij in Nederweert en Weert gebruik maakte van het oude traject van de Noordervaart dat deels gereed was. In 1819 worden de plannen goedgekeurd en in 1821 startte de werkzaamheden in Nederweert. Eerst met het slaan van de piketpaaltjes en daarna begon men te graven. Voor de inwoners was dit een ingrijpende gebeurtenis. Immers bestaande wegen werden doorsneden en grond en gebouwen in het tracé werden aangekocht of desnoods onteigend. Een daarvan was de Roevenwaerdtmolen die afgebroken moest worden omdat hij tekort op de oever zou staan. Meestal aanvaardde de mensen gelaten de aankoop en in een enkel geval moest er onteigend worden. In meerdere artikelen en boeken¹⁾ zijn deze onteigeningen en in het bijzonder die van de Roevenwaerdtmolen, ter sprake gekomen. Maar deze laatste onteigening was een zeer moeizaam proces met veel correspondentie. Dankzij deze correspondentie kunnen we het verloop van deze onteigening nagaan.

Financiering Grand Canal Du Nord

De kosten van de aanleg werden begroot op 15 miljoen francs. De aanleg zou 10 jaar duren waardoor er per jaar 1,5 miljoen francs nodig waren. 50% zou het rijk (Parijs) betalen en 50% moesten de departementen betalen, immers zij hadden ook het economisch voordeel. Deze 50% van de departementen werd binnengehaald door de zg 4% opcenten op alle belastingen. (bijvoorbeeld bij de successierechten werd 4% extra geheven).

Waar ging het om?

In het land van Weert waren er rond 1800 4 standaardmolens die eigendom waren van de Heren van Weert. Na de Franse revolutie zijn deze openbaar verkocht en eigenaar werd de Markies de Caraman in Parijs. Zijn rentmeester was Costerius de Boschoven²⁾ afkomstig uit Den Bosch en die in Weert woonde en later in Roermond. Een van deze 4 molens was de Roevenwaerdtmolen die globaal lag waar later de sluiswachterwoningen stonden aan sluis Vijftien in Nederweert. Pachtter van deze molen was Henricus Hubertus Hermans (1798-1862) welke de molen pachtte vanaf 1821 tot aan de afbraak in 1829. De molen stond tekort op de kanaaldijk waardoor deze dijk daar ter plekke onvoldoende opgehoogd kon worden. Hierdoor kon het waterpeil tussen sluis vijftien (toen nog gelegen op Budschop, Nederweert) en sluis zestien (Weert) niet op de gewenste hoogte gebracht worden hetgeen consequenties had voor de belading van de schepen³⁾.

34	Guise Claphart	4.51	1256	69.22	accepte p. Claphart
35	Mr. De Schimay, smaling a. v. d. Hoop de jaer 1819	81.90	1256	1028.66	
36	Comard Coenen, N. l. ind Coyneus proprietaire	4.99	1256	62.64	accepte par le locataire
37	Comard Coenen, idem	16.03	1186	190.12	accepte par le locataire
38	Simon Pylma hont	26.06	1256	317.31	accepte p. Simon Pylma hont
39	Simon Pylma hont	10.37	1256	130.25	accepte p. Simon Pylma hont
40	Simon Pylma hont	25.95	1226	211.50	accepte p. Simon Pylma hont
		232.62		7135.55	

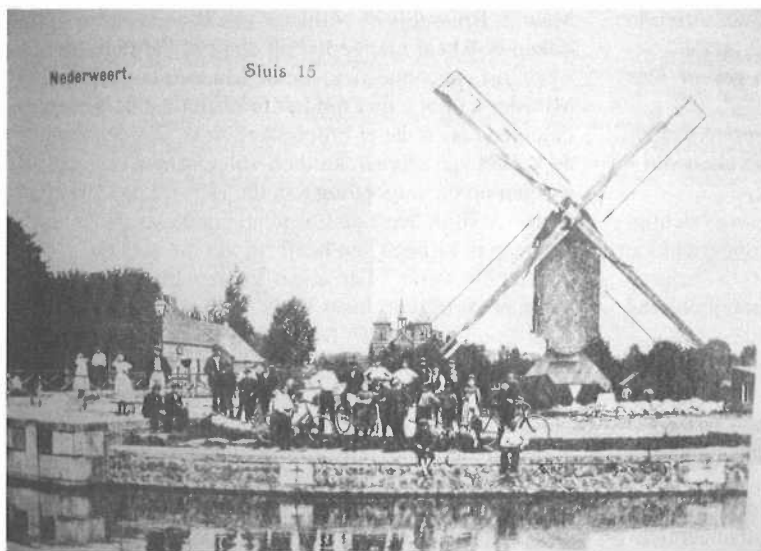
Verplaatsing

Zoals hiervoor al aangegeven werd in 1821 met de werkzaamheden aangevangen door het slaan van piket-paaltjes. Op 14 maart 1824 is de lijst gereed van de eigendommen en de geschatte waarde. Deze schattingen zijn in belangrijke mate overgenomen van de schattingen die op 8 mei 1809 in een proces verbaal zijn vastgelegd, bij de aanleg van het Grand Canal du Nord⁹. Eigenaren krijgen nu nog 8 dagen de tijd om bezwaar te maken. De meeste gaan met de taxatie akkoord. Een enkeling laat het op onteigening aankomen. Dan begint de discussie met de zaakwaarnemer van de Markies de Caraman, Costerius de Boschoven. Die maakt bezwaar tegen de taxatie van de Roevenwaerdtmolen. (Op de lijst van 20-5-1809 staat bij no 34 bis de windmolen van M de Chimay voor een bedrag van Fr 800,00 en geen vermelding; accepte. Onder 35 staat M de Chimay 81.90 are grond voor een waarde van Fr 1028,66 ook geen vermelding; accepte). Costerius is niet akkoord gegaan en heeft een contra expertise aangevraagd. De taxatie is toen (15 januari 1810) uitgekomen op Fr 2440,40 oftewel fl 1153,09. Met deze taxatie zou Costerius in 1809 mondeling akkoord zijn gegaan. In 1824 maakt Costerius wederom bezwaren tegen de taxatie en de Gouverneur van Limburg (welke een rol heeft in het kader van onteigeningen) vraagt uitleg in deze zaak bij dhr Goudriaan van Waterstaat directie Limburg welke met de aanleg van het kanaal belast is⁹. Dhr Goudriaan zegt dat de taxatie is gebeurd in 1810 waarbij deskundige (Antoon Frenken) alsmede dhr Costerius zelf aanwezig waren en tevreden waren over het bedrag zijnde fl 1153,09. Echter de gouverneur geeft aan dat uit een recentere contra expertise een bedrag is gekomen dat fl 153,09 hoger ligt. Hij is verder van mening dat Waterstaat ter voorkoming van verdere moeilijkheden hier maar mee akkoord moet gaan. Goudriaan antwoordt de gouverneur hiermee akkoord te kunnen gaan maar had met de afwikkeling geen haast gehad omdat de werkzaamheden aan het kanaal nog niet zover gevorderd waren⁶. Men heeft blijkbaar geen haast, want 2 jaar later in 1826 is de zaak nog niet afgewikkeld, naar blijkt⁷. Costerius is nog steeds niet akkoord. Op 2 februari 1826 is overleg geweest bij de molen waarbij aanwezig Dhr Nicolson van Waterstaat en dhr Costerius. Dhr Costerius geeft aan weliswaar in eerste instantie akkoord te zijn gegaan met het bedrag van fl 1153,90 maar dat hij zich destijds min of meer door het openbaar bestuur daartoe gedwongen was of voelde. Thans ligt er als gevolg van een rechtelijke uitspraak een taxatie van fl 2400,- en daar kan hij mee akkoord gaan. Hij gaat zelfs zover dat hij een tegenvoorstel doet. Indien de overheid de molen op hun kosten verplaatst dan is hij bereid het houten kruis waarop de verticale spil is geplaatst op zijn kosten te vernieuwen zonder dat hij een schadevergoeding zal verlangen. Waterstaat heeft hier wel oren naar omdat een van de aanwezige taxateurs, dhr Bos, wel een molenbouwer in Venlo kent die dit verplaatsen voor fl 1000 tot fl 1100 zou doen. Waterstaat gaat informatie inwinnen zodat snel met de verplaatsing kan worden begonnen voor een voor Waterstaat acceptabel bedrag. Indien verplaatsing niet voor een acceptabel bedrag kan dan denkt men eraan

om de molen te laten staan tot ze aan vernieuwing toe is.

Zuid Wester storm 1826

In de nacht van 7 op 8 september 1826 is een zware zuidwester stormwind er de oorzaak van dat de dijk van het kanaal aan de Nederweeter kant doorgebroken is (aan de zijde waar de molen ligt). Er zijn geen ongelukken gebeurd maar er is wel enige schade. Op 9 september geeft Waterstaat al informatie aan de Gouverneur⁸. Ter hoogte van de Roevenwaerdtmolen is de dijk doorgebroken en de vloeren van schuren en stallen van 3 boerderijen in de omgeving zijn tijdelijk onder water gezet. Mogelijk dat de onderste lagen van het opgeslagen graan iets geleden hebben maar dat is van weinig belang, zo schrijft Waterstaat. Er waren bij de molen al extra voorzieningen getroffen middels een kleine kade van 25 duim boven het peil om tijdelijk onderlopen van het molenterrein te voorkomen. Dan staat er een opmerkelijke passage in het verslag. Namelijk de rapporteur van Waterstaat vond het opmerkelijk dat de molenaar (Hendrik Hubert Hermans) gewoonlijk met de sluiswachters (bij de sluis in Nederweert, Budschop) een praatje maakt als hij 's morgens naar de kerk gaat. Echter op deze morgen heeft hij hun totaal niet aangesproken. De molenaar was door Waterstaat steeds aangegeven dat wanneer hij klachten had deze direct te melden zodat ze verholpen konden worden. Daarnaast had de molenaar steeds geklaagd over de hoge pacht en had de wens geuit dat de molen ingenomen zou worden zodat hij van de pacht verlost was. Waterstaat suggereert hiermee dat Hermans mogelijk iets met de dijkdoorbraak te maken heeft gehad. Intussen wordt de dijk hersteld en is het waterpeil in het kanaal tijdelijk verlaagd en Goudriaan dringt wederom aan op spoedige afhandeling van de kwestie omdat er voortdurend problemen zijn. Op 15 september 1826 bericht Goudriaan aan de Gouverneur⁹ dat de bewuste persoon in Venlo om de molen te verplaatsen niet gevonden is. Het laten staan van de molen is nu ook geen optie meer omdat dit voortdurend reclames zal geven. Verder onderhandelen om tot een oplossing te komen met Costerius ziet men blijkbaar ook niet zitten. Daarom is Goudriaan voorstander van een gerechtelijke afwikkeling om van de gedurige reclames af te zijn. Op 20 september¹⁰ antwoordt de gouverneur al dat hij de taxateurs Loomans uit Smeermaas en Bos uit Grubbenvorst de opdracht heeft gegeven de molen opnieuw te taxeren. Op 5 oktober brengen beide taxateurs verslag uit aan de gouverneur. Gebleken is dat er een wezenlijke noodbouw aan de molen bestaat (woning voor de knecht of opslaglaats die later is bijgebouwd ??) en dat het totaal gewaardeerd wordt op fl 3500,-. Voor het verplaatsen zou fl 1350,- nodig zijn en met alle kosten fl 1500,- en Theodorus van Schaick molenmaker in Stralen was bereid de molen te verplaatsen op een afstand van 50 ellen (34 meter). Deze verplaatsing kan echter pas plaatsvinden in mei 1827 wegens het maal-seizoen. Na deze taxatie geeft Costerius aan dat de Markies de Caraman blijkbaar niets anders overblijft dan het verplaatsten van de molen over 54 ellen¹¹. Echter hij wil weer een nieuwe taxatie met 4 of

St. Rochus-
molen
Nederweert-
Budschop

desnoods 5 deskundigen (zaak opnieuw vertragen??). De Gouverneur neemt nu het besluit om over te gaan tot wettige onteigening. Hij bericht dit ook aan Waterstaat¹²⁾ en tevens geeft hij opdracht aan de districtcommissaris van Watersstaat in Roermond de procedure bij de Rechtbank in Roermond in gang te zetten.

De Minister van Binnenlandse Zaken belast met Waterstaat uit Brussel ziet echter problemen. Hij schrijft de gouverneur¹³⁾ dat gezien de ervaringen in andere provincies met onteigeningen hij problemen verwacht en verzoekt de gouverneur alles in het werk te stellen om bezwaren te voorkomen of weg te nemen. De gouverneur geeft echter aan dat in het district Maastricht eerdere onteigeningen geen problemen hebben opgeleverd en zet de procedure ter onteigening door.

Een jaar later op 23 juli 1828 doet de Rechtbank van eerste aanleg in Roermond uitspraak. De molen wordt onteigend voor fl 2000,-.

Vonnis Rechtbank Roermond

Ook nu rijzen er weer vragen. De gouverneur vraagt aan de Rechtbank of in het bedrag van fl 2000,- ook de grond onder molen ad fl 45,55 begrepen is en of de partijen berusten in het vonnis of bezwaar aantekenen. De Rechtbank in Roermond schrijft op 29-7-1828 een brief aan de gouverneur. De waarde van de grond is fl 45,55 maar de eigenaar krijgt een stuk grond van dezelfde waarde terug waarop hij de molen kan plaatsen. Verder is de schade als volgt berekend;

- Aankoop aarde, vervoer grond en het maken van de molenberg fl 620,-
- Maken van een dijk en een brug fl fl 87,-
- Bouw penanten fl 275,-
- Verplaatsen molen fl 1200,- Totaal fl 2182,-
- Het totaal bedrag ad fl 2182,- komt de Rechtbank overdreven voor. De totale schadevergoeding is uiteindelijk door de deskundige commissie bepaald op fl 2000,-
- Schadevergoeding pachter. In geval van verplaatsing van de molen is volgens de pachtvereenkomst van 9-12-1822¹⁴⁾ een vermindering van de pachtprijs van toepassing zolang de pachter de molen niet kan

gebruiken. De pachtprijs is fl 425,- en de tijd voor verplaatsing 3 maanden. Dus als een bedrag van fl 106,31 aan de eigenaar betaald wordt dan is de schade vergoed.

- Het Gouvernement moet de proceskosten betalen welke fl 71,485 bedragen. Dit is inclusief taxatiekosten van 3 deskundigen dd 19 juli 1828 ad fl 50,84.

Intussen schrijft dhr Goudriaan aan de gouverneur dat dhr Costerius naar het zich laat aanzien niet in beroep zal gaan en dat de molen gezien de natte zomer 1828 in het voorjaar van 1829 verplaatst zal worden¹⁵⁾. Vrij kort daarna krijgt Waterstaat meer haast en schrijft E de Kruijff op 24 augustus en op 4 september 1828 aan de gouverneur dat de voortdurende en ongestoorde aanwezigheid van de molen noodzaakt om het water in de boezem van het kanaal tussen de sluisen 15 (sluis toen nog gelegen op Budschop) en 16 (sluis achter Weert) steeds 20 duimen onder het peil gehouden moet worden waardoor grotere schepen geen volle lading kunnen nemen. Dit geeft aanleiding tot menig misbruik van het betalen van sluisrechten en hieraan moet een einde komen, door de rechterkanaaldijk door te trekken en het op peil te brengen. (In 1827 passeren 1287 boten de sluis 16 te Weert¹⁶⁾).

Beroep

Eind augustus 1828 blijkt dat de Markies de Caraman zich niet neerlegt bij de uitspraak van de Rechtbank in Roermond en toch in beroep gaat bij het Hof in Luik. Hij wil blijkaar de zaak nog verder rekken. Vervolgens ontstaat er discussie tussen Waterstaat en de Provincie wie nu, gezien het vonnis van de Rechtbank in Roermond, de molen moet verplaatsen. De eigenaar of Waterstaat?

Blijkbaar is men de mening toegedaan dat dit de eigenaar moet doen. Immers op 3-12-1828 bericht Waterstaat aan de Gouverneur dat zij de zaakgelastigde van de Markies bij schrijven van 24 november de opdracht hebben gegeven met het afbreken van de molen te beginnen voor 1 december 1828 en zij hebben de aannemer van de kanaalwerken opdracht gegeven per 1 december met het ophogen van de dijk te beginnen. De zaak loopt zo hoog op dat twee marechassees de pachter gaan aanzeggen dat hij de molen moet stil zetten en dat de molen uiterlijk 8 december geruimd moet zijn. Costerius schakelt zelfs deurwaarder Hendrik Creutz te Weert in om bij Waterstaat in de persoon van dhr Nicolson tegen de afbraak te protesteren. Hierbij verklaart zaakwaarnemer de Costerius dat hij zich tot het uiterste zal verzetten tegen afbraak van de molen en niet akkoord gaat met het vonnis en Waterstaat aansprakelijk stelt voor alle geleden schade.¹⁷⁾

Afbraak

De eigenaar van de molen is op 9 december nog niet begonnen met het afbreken van de molen¹⁸⁾. Derhalve heeft Rijkswaterstaat met de aannemer van de Zuid Willemsvaart J. van 't Hoff uit Maastricht een contract gemaakt waarbij is bepaald dat de wegruiming door hem begint op 15 december en 5 januari moet zijn

volbracht en dit voor een som van fl 420,- en uiterlijk voor 5 mei uit te betalen. Het bedrag moet op de schadevergoeding aan de Markies worden gekort. Dus de afbraak wordt doorgezet.

Dhr Nicolson van Waterstaat werkt de afspraak van 9 december met J. van 't Hoff inzake het afbreken van de molen verder uit¹⁹⁾. Ze komen overeen;

- Van 't Hoff zal de molen met de meeste voorzichtigheid afbreken zodat de molen opnieuw opgericht kan worden.
- Alle zware stukken hout opslaan in de nabijheid van de molen.
- Het licht houtwerk en ijzer in een gesloten magazijn op te slaan.
- De afbraak en opslag dag en nacht te bewaken.
- Stenen penanten uit te breken op een diepte van 50 duimen beneden de kanaaldijk.
- Bij het spannen van een tuitouw dwars over het kanaal de vaart van schepen niet langer dan een uur op te houden.
- Dagen van slecht weer kunnen de termijn van afbreken verlengen.
- Indien om wat voor reden afbreken wordt gestaakt dan zal van 't Hoff naar evenredigheid betaald krijgen. (het beroep bij het Hof in Luik zou de afbraak nog kunnen tegenhouden).

*Molen
Zeldenrust
Nederweert-
Eind*

Maar in Brussel is de Minister van Binnenlandse Zaken blijkbaar niet gerust op de goede afloop, of wordt hij via connecties van de Markies bewerkt? De Minister kan ook niet om het feit heen dat de molen onteigend is en dat er afgebroken moet worden maar de kosten van afbraak kunnen volgens hem niet gekort worden op de vergoeding aan de Markies de Caraman. Waarschijnlijk heeft de Caraman goede connecties in de "hogere kringen" en heeft hij via die weg de minister "bewerkt". Een ander voorbeeld hiervan lezen we in het boek van Joost Welten "In dienst voor Napoleon" op blz 107. Mevr de Caraman laat in de omgeving van Weert heidevelden ontginnen waarvan betwijfelt wordt of deze van haar of van de gemeente Weert zijn. Ook daar interenieert een minister ten voordele van de Caraman, terwijl verwacht mocht worden dat hij het in eerste instantie voor de gemeente Weert zou opnemen.

Echter van 't Hof heeft de opdracht de molen af te breken en gaat snel aan de slag.

De Krijf van Waterstaat Directie Limburg brengt op 3-2-1829²⁰⁾ rapport uit aan de gouverneur waarin hij aangeeft dat hij fl 420,- heeft betaald aan J. van 't Hof voor het afbreken van de molen te Nederweert. Hij vraagt aan de gouverneur dit bedrag te korten op de schadeloosstelling aan Markies de Caraman. Verder schrijft hij dat het ijzer en licht houtwerk in een gesloten magazijn ligt opgeslagen bij L. Peters op de Biest te Weert. Hij voegt een compleet overzicht van de materialen bij. De zware materialen zijn opgeslagen op de plek waar de molen heeft gestaan en worden enige tijd ter plekke bewaakt. Echter op het moment van schrijven worden de materialen niet meer bewaakt en de Krijff vraagt aan de Gouverneur, aan wie moet ik deze materialen overdragen? Hij doet de suggestie de gemeente Nederweert hiermee te belasten. De Gouverneur vindt dit geen goed idee immers de gemeente heeft niets van doen met deze zaak en kan dus niet met de bewaring belast worden, aldus de gouverneur.

Vrij kort daarna komt er nog een brief van de Minister van Binnenlandse Zaken welke schrijft aan de gouverneur dat na inzage van de vonnissen van de Rechtbank te Roermond hem is gebleken dat de kosten van afbraak van de molen voor rekening van de eigenaar zijn. Verder is de Minister van mening dat voordat met de afbraak kan worden begonnen bij de eigenaar aan te dringen dat hij zelf verplaatst ter voorkoming dat bij gebleken gebreken hij het Rijk hiervoor zal aanspreken. De gouverneur geeft aan dat de molen weggeruimd is en deze actie thans overbodig is.

Dan wil de Minister de betaling aan van 't Hof voor het afbreken van de molen nog ophouden tot er een uitspraak is van het Hof in Luik. Hij vreest namelijk dat de vereiste procedures onvoldoende in acht genomen zijn en wil op zeker spelen. De gouverneur is een andere mening toegedaan. In het contract met van 't Hof gesloten staat dat betaald moet worden uiterlijk 5 mei aanstaande. Voorts, zo schrijft de gouverneur, staat het door de Caraman ingezette beroep los van de wegruiming, dus de betaling gaat door.

Opmerkelijk in deze is de steeds weer nieuwe interventies van de Minister. Sluit men binnen Waterstaat onvoldoende kort met de Minister of heeft deze andere belangen of andere relaties die hem bewerken?

Onduidelijk

Dan worden er weer een aantal onduidelijke acties ondernomen.

De Kruijff van Waterstaat Directie Limburg schrijft dat hij vindt dat de materialen van de eigenaar van de molen zijn (dus van Markies de Caraman) en die dus hiervoor verantwoordelijk is. Tevens kunnen de materialen dienen als borg voor de betaling aan van 't Hof. Hij ziet hierbij over het hoofd dat van 't Hof in feite niets met de markies van doen heeft, immers hij heeft van Waterstaat opdracht gekregen om de molen af te breken. Waterstaat laat wel aan de gouverneur weten dat zij deurwaarder Geene te Weert bij Costerius de Boschoven hebben laten significeren dat de materialen van de molen die bij Peters te Weert op de Biest liggen en dat de markies eigenaar is en verantwoordelijk voor de materialen en dat opzichter Waterstaat J. Kievits ermee is belast. Costerius heeft hierop geantwoord "ik zal hun leren afbreken, zij zullen hem wederopbouwen".

De afwikkeling

Op 27 augustus 1829 heeft het Hof te Luik uitspraak gedaan²². De uitspraak is dat de Markies en Hendrik Hubert Hermans (pachter) een bedrag eisen van fl 3212,355 voor kosten van verplaatsing van de molen. f fl 2676,365 zoals de experts voor de verplaatsingskosten hebben geschat. Of te betalen fl 3600,- voor de prijs van de materialen. Het Hof spreekt uit dat het

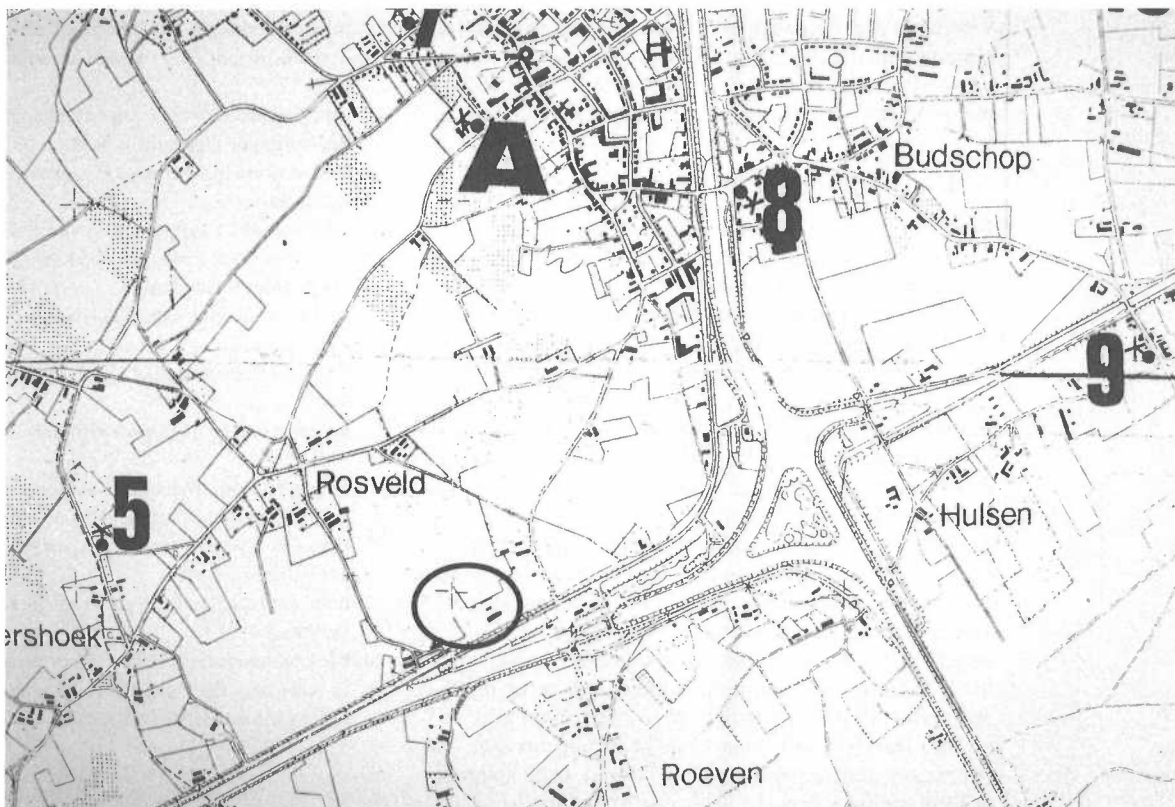
bestuur van de Waterstaat moet betalen de som van fl 2676,365 waarin is begrepen fl 383,- zijnde de schade van de pachter Hermans. Verder zal van de som worden afgetrokken het bedrag van fl 420,- voor de afbraak van de molen. Over het bedrag van fl 2247,365 zal interest betaald moeten worden vanaf het tijdstip vanaf 1 december 1828.

In november besluit Koning Willem de zaak af te wikkelen gezien de uitspraak van het Hof en te betalen fl 2667,365 (inbegrepen fl 383,- voor de pachter) en af te trekken fl 420 voor de afbraak. Verder zal de Markies fl 112,37 interest ontvangen. Aannemer van 't Hof zal ook betaald worden.

Tenslotte. Even is nog de vraag aan de orde of de Markies in cassatie zal gaan. Dit is niet gebeurd. Op 12 mei 1830 schrijft de gouverneur aan Batta advocaat te Maastricht dat hij de bedragen heeft ontvangen en dat Batta deze bij hem kan ontvangen. Het gaat om fl 2247,365 en fl 168,555 rente.

Betalingsmoraal

De betalingsmoraal liet vroeger vaak te wensen over. Men moest al blij zijn dat men het werk gegund kreeg en betaling was van latere orde. De overheid gaf daarin ook geen goed voorbeeld. Zo kregen drie taxateurs de opdracht om begin 1828 de molen opnieuw te taxeren. Het betreft Godefried Kerkhof (molenmaker te Weert), Hendrik Thijssen (schrijnwerker te Weert) en Andreas van de Leemput (molenaar) uit Nederweert. Zij richtten zich op 21 januari 1829²³ tot de gouverneur van

Kaart van Nederweert uit de periode rond 1930.

A is de kern van Nederweert - 5 is de St Petrusmolen van Rosveld - 8 is de St Rochusmolen van Budschop. Tot de aanleg van het Kanaal Nederweert-Wessem lag daar ook de sluis 15 van Nederweert. Na de aanleg van het kanaal Nederweert-Wessem is de sluis 15 verplaatst. De sluis ligt thans waar vroeger de molen Roevenwaardt lag. 9 is de molen Zeldenrust die in 1829 is gebouwd. De cirkel is de plek waar de Roevenwaardtmolen stond.

Limburg omdat zij op 18 april 1828 bij vonnis van de Rechtbank te Roermond opdracht hebben gekregen de molen van de Markies te Nederweert in het Roeven te taxeren en de kosten hiervan hebben bedragen fl 73,53. Zijnde reiskosten eedaflegging Weert-Roermond, reis ter overleg verslag en vacaties. Sedert die tijd is Kerkhof tweemaal vruchteloos naar Roermond geweest ter bekoming van het geld, zo schrijft hij. In plaats van uitbetaling heeft hij een vonnis gekregen waarbij de kosten zijn gereduceerd tot fl 50,84 waardoor wij lieden die met onze handarbeiden den kost moeten winnen, die vaders des huisgezinnen zijn, merkelijke schade lijden, zo schrijft Kerkhof. Niet wetende wat aan te vangen richten ze zich tot de gouverneur. Omdat er daarna geen correspondentie meer over is, gaan wij er van uit dat de kosten (ruim een jaar later) betaald zijn. Overigens is gezien de verhouding van hetgeen men begin 1800 verdiende de taxatiekosten ook zeer fors, hetgeen wellicht ook om problemen met betalen vroeg.

In 1829 heeft het Hof te Luik bepaald dat Hendrik Hubert Hermans als pachter een schadevergoeding krijgt van fl 383,-. Dit bedrag moet uitbetaald zijn aan advocaat Batta te Maastricht de advocaat van de Markies. Echter op 21 augustus 1838 schrijft de gemeente Nederweert een brief Gouverneur dat het hun niet bekend is of de pachter een schadeloosstelling heeft genoten terwijl hij daar wel recht op heeft²⁴⁾. Er kan van uitgegaan worden dat deze brief geschreven is op verzoek van Hermans. Waarschijnlijk heeft de Markies (of Costerius) niet betaald en heeft deze dit gezien de voorwaarden van verpachting van de molen verrekend met de pachtpenningen terwijl Hermans van mening was dat hij daarnaast nog recht had op schadevergoeding omdat hij onder andere twee knechten 5 maanden heeft moeten betalen zonder dat er werk was.

Hoe verging het de pachter

Blijkbaar heeft de pachter aanvankelijk nog vertrouwen gehad in een goede afloop middels het verplaatsen van de molen. Echter in de loop van 1828 trekt hij zijn eigen plan. Hij gaat zelf een molen bouwen en op 8-7-1828 vraagt hij vergunning aan voor het oprichten van een windgraanmolen in het Roeven, dus aan de andere zijde van het kanaal. Hij verwacht dan natuurlijk ook minder concurrentie van de andere windmolen in het gebied de St Petrus op Rosveld. Hiervoor krijgt hij van de overheid de benodigde vergunning. Begin 1829 blijkt dat Henricus Hubertus Hermans de grond op Roeven niet in eigendom heeft kunnen krijgen. Hij heeft echter op de Kruisstraat in het Hulsen wel grond gekocht en wel uit sectie A no 1149. Voor dat perceel vraagt Hermans opnieuw vergunning. Tegen deze aanvraag worden geen bezwaren ingebracht maar op het laatste moment komt men tot de ontdekking dat een verkeerd nummer is opgegeven. Het moet zijn sectie J no 31. Hierdoor moet de bezwaarprocedure overnieuw gedaan worden. Op 27 maart 1829 krijgt hij de vergunning van de Minster van Binnenlandse Zaken. Hermans bouwt er vervolgens voor ruim fl 5000 de windgraanmolen "Zeldenrust" die gelegen is op de grens Hulsen met de Kruisstraat (later veevoederhandel Breukers te Nederweert-Eind).

Wat is gebeurd met de afgebroken molen

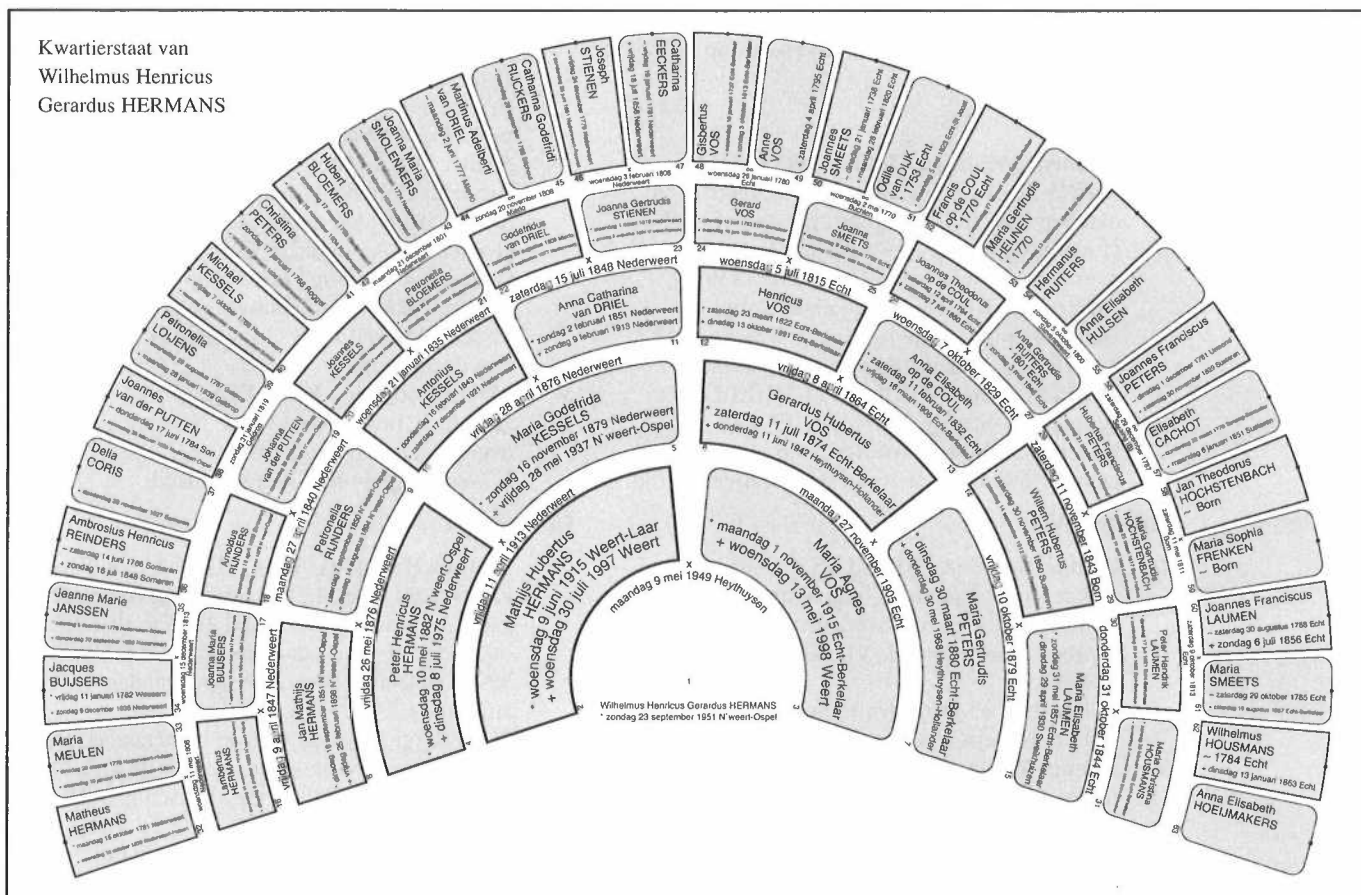
Aangenomen wordt dat de standaardmolen van Budshop, de St Rochusmolen, gebouwd is in 1841 omdat er een windvaan opstond met dat jaartal. Soms wordt als theorie gebruikt dat deze molen veel kenmerken heeft van de Roevenwaerdtmolen en dus waarschijnlijk gebouwd is na afbraak van de Roevenwaerdtmolen in 1828 met materialen van deze molen. De St Rochusmolen is echter rond 1800 gebouwd²⁵⁾ maar afgebrand in 1831. Het meest waarschijnlijk is dat de St Rochusmolen herbouwd is in 1831 met materialen van de Roeventerwaerdtmolen.

Noten:

1. Nederweerts verleden "Doorsneden land" blz 140.
2. Costerius de Boschofen. E. Haanen "De Maasgouw" 2008 no 3.
3. Schrijven dd 27-8-1828 van Hoofdingenieur Waterstaat aan de Gouverneur van Limburg. RAL inv 1299.
4. RAL Maastricht. Proces verbaal 20 mei 1809.
5. Brief van de heer Goudriaan aan de Gouverneur van 8 juni 1824 en het antwoord hierop van Goudriaan dd 23 juni 1824. RAL Maastricht.
6. Brief van Goudriaan aan de Gouverneur van 8-11-1824 RAL.
7. Correspondentie Gouverneur en Goudriaan van 3-5-1826 RAL.
8. Verslag van Waterstaat aan de Gouverneur dd 9-9-1826 RAL.
9. Brief dd 15 sept 1826 van Goudriaan aan de Gouverneur. RAL.
10. Brief dd 20-9-1826 van Goudriaan aan de Gouverneur RAL.
11. Brief Costerius aan de Gouverneur dd 8 april 1827. RAL.
12. Brief dd 18 april 1827 van de Gouverneur aan Waterstaat. RAL.
13. Schrijven van 9-8-1827 van de Administrateur Waterstaat Brussel aan de Gouverneur. RAL.
14. Notaris Cornelis Roermond (Gemeentelijk archief Roermond).
15. Schrijven dd 24 augustus 1828 aan de Gouverneur. RAL.
16. Brief Waterstaat Limburg E. de Kruijff dd 28 augustus 1828 aan de Gouverneur. RAL.
17. Schrijven Nicolson aan de Gouverneur dd 5 december 1828 RAL.
18. Brief van Rijkswaterstaat aan de gouverneur van 17-12-1828 RAL.
19. Rapport van dhr Nicolson van Waterstaat Limburg dd 19-12-1828 RAL.
20. Correspondentie Waterstaat aan Gouverneur 3-2-1829 RAL.
21. Brief Waterstaat aan de Gouverneur van 12 mei 1829 RAL.
22. Brief van 7-9-1829 van het parquet van het Hof van Luik aan de Gouverneur RAL.
23. Brief van betreffende personen aan de Gouverneur dd 21-1-1829 RAL.
24. Boek Nederweerts Verleden "Doorsneden land" blz 140.
25. Er is een akte van verkoop van deze molen van 12-1-1807 Notaris Bloemarts Weert GAW.

Kwartierstaat van
Wilhelmus Henricus
Gerardus HERMANS

**Stamreeks van Wilhelmus Henricus
Gerardus HERMANS**

Generatie I

- 1024 **Joannes HERMANS**, geboren Ong. 1590 te Weert/Nederweert ??
Gehuwd met
- 1025 **Joanna ??**

Generatie II

- 512 **Lambertus HERMANS**, gedoopt (rk) ong 1620 te ?. Overleden op donderdag 10 oktober 1680 te Nederweert.
Gehuwd voor de kerk op maandag 3 juni 1652 te Nederweert met
- 513 **Maria GIELEN** (gezindte: rk).

Generatie III

- 256 **Judocus of Josephus (Joost) HERMANS**, gedoopt (RK) op dinsdag 11 februari 1659 te Weert, begraven op dinsdag 2 januari 1714 te Nederweert op 54-jarige leeftijd.
Gehuwd voor de kerk (1) op 24-jarige leeftijd op zondag 28 februari 1683 te Nederweert (getuige(n): Silvester (Guilielmus) Hermans en Nicolaus Jansen) met **Mathia ROSVELTS**, overleden op zondag 3 oktober 1683 te Nederweert.
Gehuwd (2) met **Anthonia (Theunke) HENDRICKX** (zie 257).
- 257 **Anthonia (Theunke) HENDRICKX**.

Generatie IV

- 128 **Henricus (Driek) HERMANS** (Joosten), gedoopt op zaterdag 12 maart 1707 te Nederweert, begraven op dinsdag 22 februari 1780 te Nederweert op 72-jarige leeftijd.
Gehuwd voor de kerk op 26-jarige leeftijd op zondag 28 juni 1733 te Nederweert met de 26-jarige
- 129 **Matthia of Mathilda FIJEN**, geboren op vrijdag 6 mei 1707 te Nederweert, begraven op maandag 15 april 1799 te Nederweert op 91-jarige leeftijd.

Hubertus Henricus Hermans (molenaar Roevenwaerdtmolen en Zeldenrust is een kleinzoon van een broer van Henricus Hermans (1707).

Generatie V

- 64 **Jacobus (Kuoob) HERMANS** (Joosten), landbouwer, geboren op woensdag 28 juni 1752 te Nederweert, gedoopt (rk) op woensdag 28 juni 1752 te Nederweert, overleden op zaterdag 28 maart 1795 te Nederweert op 42-jarige leeftijd, begraven op maandag 30 maart 1795 te Nederweert.
Gehuwd voor de kerk op 24-jarige leeftijd op zondag 18 augustus 1776 te Nederweert met de 24-jarige
- 65 **Elisabeth CUYPERS (KEUPERS, CUPERS)**, geboren op zondag 31 oktober 1751 te Nederweert (Hulsen), gedoopt (rk) op zondag 31

oktober 1751 te Nederweert, overleden op dinsdag 9 januari 1816 te Nederweert op 64-jarige leeftijd.

Generatie VI

- 32 **Matheus (Mathijs, Mathieu)** (Ties) **HERMANS**, dagloner, gedoopt op maandag 15 oktober 1781 te Nederweert (getuige(n): Govardus Cuypers en Catharina Hermans), overleden op woensdag 16 oktober 1839 te Nederweert-Hulsen op 58-jarige leeftijd. Gehuwd op 26-jarige leeftijd op woensdag 11 mei 1808 te Nederweert met de 29-jarige
- 33 **Maria of Marie MEULEN of MUELEN**, gedoopt op dinsdag 20 oktober 1778 te Nederweert-Hulsen, overleden op woensdag 10 januari 1849 te Nederweert op 70-jarige leeftijd.

Generatie VII

- 16 **Lambertus** (Bert) **HERMANS**, landbouwer, geboren op donderdag 16 september 1813 te Nederweert (Hulsen), overleden op dinsdag 9 oktober 1866 te Horick-Vlut Ospel op 53-jarige leeftijd. Gehuwd op 33-jarige leeftijd op vrijdag 9 april 1847 te Nederweert met de 29-jarige
- 17 **Joanna Maria** (Anna) **BUIJSERS**, geboren op woensdag 10 december 1817 te Nederweert-Horik, overleden op maandag 25 februari 1884 te Nederweert op 66-jarige leeftijd.

Generatie VIII

- 8 **Jan Mathijs** (Ties) **HERMANS** (Vluts Ties), landbouwer, geboren op dinsdag 16 september 1851 te Ospel-Vlut, overleden op vrijdag 25 februari 1898 te Ospel-Vlut op 46-jarige leeftijd. Gehuwd op 24-jarige leeftijd op vrijdag 26 mei 1876 te Nederweert, gehuwd voor de kerk op dinsdag 30 mei 1876 te Parochie Ospel (getuige(n): Lambert Rijnders en Elisabeth Hermans) met de 25-jarige
- 9 **Petronella RIJNDERS**, geboren op zaterdag 7 september 1850 te Nederweert (Ospel-Dorp), overleden op dinsdag 14 augustus 1894 te Nederweert-Horik op 43-jarige leeftijd.

Generatie IX

- 4 **Peter Henricus** (Driek) **HERMANS** (Bought Driek), landbouwer, geboren op woensdag 10 mei 1882 te Ospel-Vlut, gedoopt op woensdag 10 mei 1882 te Parochie Ospel (getuige(n): Arnoldus Reijnders (opa) en Maria Buijsers (oma)), overleden op dinsdag 8 juli 1975 te Nederweert op 93-jarige leeftijd. Gehuwd op 30-jarige leeftijd op vrijdag 11 april 1913 te Nederweert, gehuwd voor de kerk op dinsdag 15 april 1913 te Lambertus Nederweert met de 33-jarige
- 5 **Maria Godefrida KESSELS**, geboren op zondag 16 november 1879 te Nederweert, overleden op vrijdag 28 mei 1937 te N'weert-Ospel op 57-jarige leeftijd.

Generatie X

- 2 **Mathijs Hubertus** (Theu) **HERMANS** (Theu van Bought Driekske), landbouwer/veehouder, geboren op woensdag 9 juni 1915 te Weert-Laar, overleden op woensdag 30 juli 1997 te Weert op 82-jarige leeftijd, begraven op maandag 4 augustus 1997 te Ospel. Gehuwd op 33-jarige leeftijd op maandag 9 mei 1949 te Heythuysen, gehuwd voor de kerk op maandag 9 mei 1949 te Heythuysen met de 33-jarige
- 3 **Maria Agnes** (Maria) **VOS**, geboren op maandag 1 november 1915 te Echt-Berkelaar, overleden op woensdag 13 mei 1998 te Weert op 82-jarige leeftijd, begraven op zaterdag 16 mei 1998 te Parochie O.L. Vrouw Onbevlekt Ontvangen Ospel.

Generatie XI

- 1 **Wilhelmus Henricus Gerardus** (Henk) **HERMANS**, hoofd vakgroepen LLTB, geboren op zondag 23 september 1951 te Nederweert-Ospel. Gehuwd op 22-jarige leeftijd op maandag 17 juni 1974 te Weert, gehuwd voor de kerk op vrijdag 13 december 1974 te Leuken-Weert met **Catharina Henrica Maria** (Toos) **JACOBS**, 21 jaar oud, geboren op vrijdag 18 juli 1952 te Weert-Leuken.

Thissen in Limburg (deel 2)

H. THISSEN

In deze tweede bijdrage worden de regionaal bekende nakomelingen van het gezin Thissen Brunnenberg (Bronnenberg) uit Sittard behandeld, waaruit enkele geestelijken en musici zijn ontsproten. Zij zijn nakomelingen van het zeventiende eeuwse Sittards gezin Thyssen-Ramechers.

Hieronder volgen korte levensbeschrijvingen van die personen. Ter completering geef ik een parenteel van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen, waardoor de onderlinge familierelatie duidelijker wordt.

Schrijver dezes verzamelt "alles, waar de naam Thissen in voorkomt", variërend van bidprentjes, briefhoofden tot kopieën van archiefstukken. Helaas bezit hij vele kopieën van bidprentjes en weinig originele exemplaren. Voor het verluichten van verhalen, zijn deze kopieën eigenlijk niet geschikt. Aldus laten enige reproducties van bidprentjes iets te wensen over. Bij het bijschrift is dit dan vermeld als "(K)" (Kopie. Van enkele prentjes heb ik een scan in mijn collectie, aangegeven met "(S)") Mocht een lezer zich geroepen voelen, een prentje of andere bescheiden te willen

afstaan, dan wel beschikbaar stellen om te scannen, dan zal dat een welkome bijdrage zijn. Informatie ter aanvulling van de parenteel, met name over na 1902 geboren of van nog levende nakomelingen, zijn uiteraard meer dan welkom. (email: h.thissen@home.nl). In de voetnoten zijn niet de geraadpleegde akten van de burgerlijke stand opgenomen.

Maria Sibilla Thissen, juweliersketen Thissen-Vroemen (Heerlen en Maastricht)

Maria Sibilla Thissen was geboren op vrijdag 20 september 1889 in Sittard, dochter van Frans Anton (Frans) Thissen en Maria Catharina Meijs. Ze is overleden op dinsdag 23 september 1975 in Heerlen (verpleegkliniek), 86 jaar oud. Zij is begraven op donderdag 25 september 1975 in Heerlen-Imstenrade. Haar broer, pastoor van Sweykhuisen stelde de tekst voor het bidprentje op.

Onderwijzeres

Van 1 juni 1908 tot 16 november 1908 was zij onderwijzeres te Bleijerheide, gemeente Kerkrade. Hierna was Maria van tot 1921 onderwijzeres van bijstand aan openbare lagere school. Maria was in het bezit van het diploma nuttige handwerken. Ze werd benoemd bij Raadsbesluit van 9 oktober 1908, ingaande per 16 november 1908. Haar jaarwedde was wettelijk bepaald op minimaal vijfhonderd gulden, ze verdiende echter 675 gulden per jaar. In 1917 was dat f 83,83 per maand, een jaarsalaris van bijna duizend gulden.

Huwelijk en bedrijf

Maria trouwde, 26 jaar oud, op dinsdag 1 augustus 1916 in Sittard met **Hubert Peter (Pierre) Vroemen**, 26 jaar oud. Pierre was geboren op donderdag 9 januari 1890 in Geleen, zoon van Jan Martin Vroemen en Maria Hubertina Barbara Sassen. Hij is overleden op zondag 17 december 1978 in Heerlen, 88 jaar oud. Pierre was juwelier, goud- en zilversmid. In 1919 vestigde het echtpaar zich te Heerlen, Lindeplein 23 en vertrok 9 november 1920 weer naar Sittard. In 1936 woonden zij Markt 36. Op 25 november van dat jaar keerde het gezin, inmiddels met vier kinderen naar Heerlen terug en vestigde zich in de Oranje-Nassastraat 26. De zaak groeide voorspoedig en in mei 1956 betrokken ze een groter pand, gelegen aan de hoek

Maria Sibilla, afgebeeld op haar gedachtenisprentje.

Pierre Vroemen in Sittard, 1922 (Beeldbank Stadsarchief Sittard-Geleen).

Dautzenbergstraat / Saroleastraat 22-26. Uiteindelijk liep de zaak zo succesvol, dat in Maastricht een vestiging ontstond, namelijk in het pand Grote Straat 47.

MARIA SIBILLA THISSEN

ward geboren te Sittard 20 september 1889; huwde te Sittard op 1 augustus 1916

PIERRE VROEMEN;

overleed te Heerlen in de verpleegkliniek, gezeld door het H. Overled, 22 september 1975. Na de uitvaartdienst in de Functiesalen te Heerlen, vond zij haar laatste rustplaats op de begraafplaats te Imstenrade - Heerlen, 25 september d.o.v.

†

In memoriam een mijn overleden zuster

maakt ik geen latere woorden te mogen schrijven dan die eeuwenoude liturgische zotzing, die Paulus heeft geschreven een bescnied Timotheus „Aan de Koning der tijden, de onbegrijpelijkste, onzicbare enige God, zij der en roem in de eeuwigheid der eeuwig: haalen“.

Daarmee wil ik benadrukken mijn diepe en geloofvolle beweeging dat het God was, die haar, 86 jaar lang, bezield met een grote zorg voor haar en kinderen, tot in het derde geslacht. Het is nu haar zij de grondslag van deze zing gelegd te haer beider

werken en bidden. Samen hebben zij hun voorverdiend geloof, eenvoudig en zonder pretentie, behield en bewaard, en bleef nu en dan ook de beproefing van dit geloof door in bezorgde vadersen, die hun sterft, troost en berusting vonden in hun trouw, d'geel's gebod.

Mogen dit zorgen, dit werken, dit bidden, volgens die eeuwe, sac'christelijke visie, dat Christus ons hoop te, thans belooft en bebroend worden.

Daarom bidden wij, dat voor haar nu de krom der gerechtigheid te slaargelegd. De tijd van haar heden was nu, wettigste plechtig, gekomen. Zij had de goede strijd gestreden, haar levensloop volbracht, maar ook haar geloof bewaard.

Wij allen, die aardschrijven, willen haar zingen, haar werken, haar bidden, niet vergeten. Wij bidden onze Heiland Christus Jezus, die de dood heeft vernield, maar leven en onvergankelijkheid liet aanschikken door het Evangelie, dat hij ons daerom de gehele schenke iedere slag. Dan blijven wij haar in oprechte dankbaarheid gedenken, haar en ons zal tot troost.

E. THISSEN,
am pastoor

Sweykhuisen, 23 september 1975.

Bidprentje van Maria Sibilla Thissen (K).

GOUD- EN ZILVERSMEDERIJ

◆

HORLOGERIE

◆

REPARATIE-INRICHTING

◆

P. VROEMEN-THISSEN

HEERLEN - Oranje Nassaustraat 26 - TEL. 3200

Advertentie uit 1937 (feestgids Oranjefeesten).

Vroemen Thissen Juweliers

neemt afscheid van Heerlen met een spectaculaire **EINDOPRUIMING**
Kortingen van 10-70% op onze gehele collectie.

ALLES MOET WEG!!!!

Sla nu Uw slag metuw laatste gulden!!!!

Saroleastraat 22, 6411 LT Heerlen, Tel. 045 - 5719355 maandag t/m zaterdag en op koopzondagen open.

Krantenadvertentie uit december 2001.

Bronnen en literatuur:

Feestgids Oranjefeesten Heerlen 1937; feestgids St. Cecilia Heerlen 1958; advertentie 06-12-1963; Rijkcheit, Archief Heerlen 1850-1912, vlp. inv. nr. 791; jaarverslag gemeente Heerlen 1911, 91; 1912, 128; oud inv. nr. 2332, beveldschriften 1917; Rijkcheit, bevolkingsregister Heerlen, microfiche; Vaessen, 2003, 13, 70.

Emile Petrus Johannes (Emil) Thissen, pastoor

Emil was actief in het maatschappelijk leven. Hierdoor zijn in diverse heemkundige publicaties nogal wat groepsfoto's aan te treffen, waarop hij vaak vooraan zit uit hoofde van zijn lidmaatschap van de vereniging, maar ook, meer dan eens in de achterste rij van de gelederen. In 2003 herinneren oud-leden van de Sweikhuiser Boys hem als "eerwaarde Emielke Thissen." Emil werd geboren op zaterdag 24 oktober 1903 in Sittard, zoon van Frans Anton (Frans) Thissen en Maria Catharina Meijs.¹⁾ Emil overleed op maandag

19 maart 1979 in Heerlen (ziekenhuis), 75 jaar oud. Hij werd op zaterdag 24 maart begraven te Sweikhuizen. Emile had zijn overlijdensprentje zelf geschreven.

Priesterwijding en kapelaan Montfort, 1928-1941

Op zaterdag 24 maart 1928 werd Emile te Roermond tot priester gewijd en ontving zijn aanstelling als kapelaan van Montfort. In 1932 richtte kapelaan Emile in Montfort het trommelkorps Excelsior op. De Kapelaan en mede-oprichter Antoon van Pol pikten letterlijk enkele jongens van de straat. Koster Harrie Tissen bracht hen in een café aan het Rozenhofje de eerste muziekbeginselen bij. Wanneer men buiten oefende in het marcheren, zorgde de kapelaan voor de drank.

Rector en pastoor te Sweikhuizen, 1942-1975

Pastoor Thissen uit Sweikhuizen, met de heer Peters, pachter van de Stammenhof. Foto: uit Historiek 2004, 39.

Van 1 januari 1942 tot 1 oktober 1948 was Emile rector te Sweikhuizen, vanaf 1 oktober van dat jaar pastoor.²⁾

De kerk van Sweikhuizen werd door hem in 1951 verrijkt met een nieuwe reliek van Odilia van de Elzas. Deze reliek was afkomstig uit Straatsburg. De oude reliek, in 1932 door de bisschop van Straatsburg geschonken, was namelijk vergaan.

Emile was trouw aanwezig bij de wedstrijden van de voetballers van de Sweikhuizer Boys. Zij hoefde 's morgens niet naar het lof, omdat de wedstrijden om 13.00 uur begonnen. De pastoor was bij de wedstrijd aanwezig en na het laatste fluitsignaal dirigeerde hij alle toeschouwers naar de kerk. Hij had het lof verplaatst naar 15.00 uur, zo herinnerde zich een oud speler in 2003 in het Limburgs Dagblad in de rubriek "De verdwenen club." In 1961 bracht hij het tot koning van de in 1906 opgerichte schutterij St. Joseph te Sweikhuizen.

Op zondag 31 maart 1968 werd de parochieherder eervol ontslagen. Hij bleef echter werkzaam als pastoor in zijn parochie.³⁾ In 1974 vierde Pastoor Thissen zijn 3 x 11 jaar pastoorsjubileum. Aangezien hij het carnavalsgebeuren altijd van harte steunde, werd op zijn verzoek het jubileum door de jeugdraad van elf georganiseerd. Speciaal voor deze gelegenheid werd de Raad van Elf in het nieuw gestoken.

Voor zijn vele verdiensten werd in Sweikhuizen een standbeeld van hem opgericht bij de kerk en het plein naast de kerk werd naar hem genoemd. De carnavalsvereniging stelde een Emile Thissen-plaquette in. Die plaquette wordt uitgereikt aan een personen, die zich binnen de gemeenschap van Sweikhuizen zeer verdienstelijk gemaakt hebben.

Tot slot een anekdote. Een 68-jarige bewoner vertelde in 2008, dat de pastoor 's nachts nooit alleen durfde te slapen en zijn huishoudster ging elke avond naar huis. Emile was bang dat de duivel hem zou bezoeken. Er werd een oplossing gevonden naar analogie van Anton Coolens "De vrouw met de zes slapers": men zorgde ervoor, dat er een tweede slaper 's nachts in de grote parochie aanwezig was.

Foto: website van schutterij St. Joseph Sweikhuizen (members.home.nl/harry.phil), met dank aan J. Dols voor de toestemming tot het gebruik van die foto, 2 april 2007.

ENIGE EN ALGEMENE KENNISGEVING

In Pace Christi, gesterkt door het H. Sacrament der Zieken is overleden de zeereerwaarde heer

Emile Peter Johannes Thissen

Geboren te Sittard op 24 oktober 1903.

Emeritus-pastoor van Sweikhuizen.

Namens de familie en mej. A. Welters:

**Mr. A. Fl. Gehlen, notaris,
executeur-testamentair.**

Die Sancti Josephi, 19 maart 1979.

De uitvaartdienst gevolgd door de begrafenis zal plaatsvinden op zaterdag 24 maart 1979 in de parochiekerk van de H.H. Dionysius en Odilia te Sweikhuizen om 11 uur.

Vrijdagavond om 19 uur zal in genoemde parochiekerk een H. Mis worden opgedragen voor de overledene.

Bidprentje van de pastoor (K).

†
 Bid voor zaliger
Emile Thissen
 Priester
 1903 1979

Heer, wees mij zondaar genadig: Luc. 18, 13.
 Voor God is men, wat men is, meer niet.
 H. Pastoor van Arn.
 Ik heb de luister van uw huis bemind, Heer.
 ps. 25, 8.

Ik dank de goede God en ieder,
 die mij goed deed.

Ik vraag God en de mensen vergiffenis
 voor wat ik verkeerd deed.
 Gij, die dit leest, blijf voor mij bidden.

E. Thissen
 emeritus - pastoor

Bronnen en literatuur:

Simonis 2001, pg. 408, echter foutief overgenomen als Petrus Joannes Aemilius, evenals de datum van benoeming te Sweikhuizen. Zijn persoonskaart, (archief bisdom Roermond) vermeldt wel die naam, maar deze is doorgestreept en vervangen door de juiste naam; Korevaar, pg. 55, overlijdensannonce, bidprentje, Gazet 16-04-1947 (Rumpen); DNL 24-01-1956 (Mignon Geleen); LD 25-01-2003; DL 29-11-2008; website van schutterij St. Joseph Sweikhuizen (members.home.nl/harry.phil); website carnavalsvereniging Sweikhuizen (www.sjwenskes.nl); website bedevaartsplaatsen in Nederland (www.meertens.knaw.nl); website Excelsior Montfort (www.excelsior-montfort.nl); infoblad van de kerk. Foto's: Gootzen 1980, 220/221, 268/269, 272/273; 274/275 en waarschijnlijk 266/267; Erdkamp 1989, 238/239, 250/251; 262/267, allen tijdens zijn kapelaanschap te Montfort; HVR 1979.56.

Bidprentje van de huishoudster van de pastoor (K).

JEZUS + MARIA + JOSEPH + OEBLIA

†

Gedenk in uw gebeden de eusestijfste ziel van
MEUWROUW
Anna Josephina Thissen
 die stoffelijk afdankend de verzonnen wach
 op het Parochie-Kerkhof van Sweikhuizen.

Wanneer de goede God alle mensen oordeelt, volgens de goetsheden en de werken van heiligheid, dan mogen wij gerust voorzwaren, dat Hij tot „Tante Hester“ gezegd heeft bij haar bestredens in de eusestijfheid:
 „Kom, gezegende Meuwrouw“, want thoesen hant leven en zels in hant jaerling hant was in alre goet en besorgd voor hant familie, hant was sigen een weldoende, behulpzame heide voor lereis erwensens, ledereen noemde hant sijn oet dodelijk en alre „Tant“.

Familie en bekenden vragen wij gebeden, goede werken en H.H. Missen, oekiet God, bij Wie heiligheid is een overvloedig verlossing, hant dat te speedige „het Rik, dat van de grondvesting der wereld af voor hant bereid is“, sijn gevan.

ANNA JOSEPHINA THISSEN
 werd geboren te Ophoven-Sinard 10 Mei 1866 en overleed sijn en godvruchtig in de Heer op de Pastorie te Sweikhuizen op 30 Aug. 1949.
 In Parochie dadeunt een Angel.

F. Meel, koster Sweikhuizen

Anna Josephina Thissen, tante en huishoudster van de pastoor Emile

Anna is geboren op donderdag 10 mei 1866 in Sittard-Ophoven, dochter van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen en Catharina Mechtildis Brunneberg. Anna is overleden op dinsdag 30 augustus 1949 in Sweikhuizen, 83 jaar oud. Zij is begraven op vrijdag 2 september 1949 in Sweikhuizen. De overlijdensannonce werd opgemaakt door pastoor Emile.

Bronnen:

Bidprentje en overlijdensannonce in het Limburgs Dagblad.

Franciscus Josephus Pierre Marie (Pierre) Thissen, dirigent

Pierre werd geboren op 18-10-1893 in Sittard, zoon van Frans Anton (Frans) Thissen en Maria Catharina Meijs.

Hij woonde in zijn Sittardse periode in de Veldstraat 26 en in de Putstraat 86.

Gezin Thissen-Offermans

Pierre huwde op dertigjarige leeftijd te Brunssum op 16-04-1924 met **Maria Barbara Theresia Martens**, 29 jaar oud. Maria is geboren op woensdag 13 februari 1895 in Sittard, dochter van Peter Nicolas Martens en Anna Maria Pinxt. Het echtpaar woonde in Brunssum-Rumpen. Zij woonden achtereenvolgens in de Poortstraat 39, het Bodemplein 2, Lindestraat 4c en tenslotte Lindestraat 14.

Voor zover bekend kreeg het echtpaar twee kinderen. Op dinsdag 8 oktober 1929 werd een levenloos kind geboren. De tweede zoon **Frans (Gerardus Franciscus Pierre)** is geboren op donderdag 5 februari 1925 in Brunssum. Hij trouwde met Maria Sibilla Offermans. Frans was werkend lid en tenorzanger bij alle koren van zijn vader. Beiden staan afgebeeld op een groepsfoto uit 1949 van het koor Mignon uit Geleen. Een foto van het gezin, omringd met Amerikaanse militairen in december 1944, is op internet te raadplegen.⁴⁾ Frans stierf helaas te vroeg, 28 jaar oud,⁵⁾ op zondag 19 april 1953 in Brunssum. Blijkens zijn bidprentje had hij een kind.

Jesus † Maria † Joazf

Wij in Uw gebeden en het H. Misoffer gedenken, de ziel van zaliger
Gerardus Franciscus Thissen
 echtgenoot van
Maria Sibilla Offermans

Geboren te Brunssum, 5 Februari 1925 en alder pleeging overleden, nog voorzien van de laatste H. Sacramenten der Sterfenden, 19 April 1953.

Ofchoep hij pleeging in de bloei van het leven van ons moest heengaan, is hij geenszins onvoorbereid voor Gods rechtsoel verschenen. Steeds was hij opgeruimd en welgemoed; hij was goed en vriendelijk voor iedereen en stond klaar voor een ieder. Hij was de vriend van allen, maar de grootste vriend van de goede God. Onverwacht heeft de dood een einde gemaakt aan zijn jong en arbeidszaam leven, dat geheel in dienst stond van zijn gelukkig gezin. Ouders moeten hier alstoen een zeldzaam goeds en dankbare soen. Een jonge echtgenote brengt het zware offer van een zeer geliefd man, waar te zielagslukkig men was. Mijn geliefde vrouw, jou alleen is een heide en echtelijk geluk bebodend. Wees sterk in 'z geloof en het zware offer, dat de goede God van ons beiden vraagt. Gij, mijn geliefde ouders, veel heb ik steeds van U gehouden, maar ben toch alre dankbaar gebleven voor alles wat U voor mij deed. Bids veel voor mij en wach over mijn innig geliefde vrouw en lief kindje. Barmhertige Jesus wees mij genadig. O.L.Vr. van Fatima bescherm mijne diarbarn.

Beziensverzekering „Voorsora“

Bidprentje van Frans Thissen (o).

Pierre was werkzaam als bureaubeampte bij de tekenkamer van de Staatsmijn Hendrik. In zijn vrije tijd leidde hij een druk dirigentenbestaan. Bijna elke zondag en elke avond had hij wel ergens een repetitie te leiden, soms zelfs twee repetities op een avond. Hij was een autodidact en had op muzikaal gebied geen enkele opleiding gehad, maar Dohmen vermeldt, dat de dirigent bij verschillende koordirigenten van naam in binnen- en buitenland een opleiding genoten had. Pierre begon zijn muziekloopbaan als tienjarige knaap in een kerkkoor te Sittard. Bij de voorloper van Mignon te Geleen liep hij het dirigentschap mis. Vanaf 1920 dirigeerde hij diverse koren. Kortere of langere tijd was hij actief bij diverse mannenkoren, o.a. te Maastricht, Sittard, Brunssum (Rumpen, concertreis in 1947), Kerkrade (Spekholzerheide en de Gracht) en van het zangkoor "politiecorps Staatsmijnen". Over zijn dirigentschap van andere, hieronder vermelde koren is meer bekend.

Mannenkoor Mignon te Geleen

In 1929 werd Pierre als dirigent aangesteld. Met dit koor behaalde hij veel successen, met name in de oorlogse jaren. Door bestuurswisselingen, door dalend repetitiebezoek én door de wens van sommige zangers, om minder zware en eentonige stukken op het repertoire te zetten, besloot het bestuur van Mignon te Geleen Pierre in 1955 te ontslaan. Het was een zware slag voor hem. Pierre nam op 29 juni afscheid. De buitenwacht kreeg het fijne van de zaak niet te horen. De krant vermeldde, dat de dirigent om gezondheidsredenen zich bedankte en op hij op de meest eervolle wijze ontslag kreeg verleend. Pierre werd benoemd tot eredirigent en erebestuurslid.

Zangvereniging Mignon Heerlen

In 1917 werd door Pierre en H. Notermans (soms ook wel M. Notermans genaamd) een dubbelkwartet opgericht, Mignon genaamd. In april 1918 werd het kwartet omgedoopt in een zangvereniging. Pierre stond dus zagezegd aan de wieg van Mignon. In 1929 volgde Pierre de overleden dirigent op. Tijdens het koperen jubileum dat jaar bracht hij o.a. het "het koor der pelgrims" uit de opera "Tannhauser" ten gehore. Het jubileum werd groots gevierd, nog in januari 1930 volgden jubileumuitvoeringen. In januari 1956 legde hij de dirigerestok om gezondheidsredenen neer. Hij had geruime tijd wegens ziekte geen repetities kunnen leiden, waardoor de jaarlijkse donateursavond geen doorgang kon vinden. Hij werd voor zijn verdiensten tijdens het veertigjarig bestaansfeest tot eredirigent benoemd.

Mannenkoor Oranje te Schinveld

In 1932 werd hij dirigent van het mannenkoor Oranje te Schinveld. Tijdens de oorlog repeteerde hij met het mannenkoor Oranje uit Schinveld o.a. in de bierkelder van de familie Thissen aldaar. In 1942 werd het koor omgevormd tot kerkkoor en kon zo haar zangactiviteit voortzetten, waarbij meer dan eens tijdens de kerkzang het Wilhelmus gezongen werd. Op zondag 27 augustus 1944 zong hij met het koor in de kerk van Sweikhuizen voor zijn moeder, die in de voorafgaande week 80 jaar was geworden. Het hoogtepunt in zijn carrière was ongetwijfeld het

bezoek met mannenkoor Oranje aan paus Pius XII te Rome in 1949. Het was het eerste Nederlandse koor, dat bij de paus op een audiëntie een uitvoering verzorgde. Zelfs een Engelse krant wijdde een artikel aan dat bezoek van de Dutch Miners. Op 2 juni 1952 beëindigde Pierre zijn functie als dirigent van Oranje.

Onderscheiding

In december 1952 diende de burgemeester van Brunssum bij de commissaris der koningin een voordracht in, om enkele personen een Koninklijke onderscheiding te verlenen, ter gelegenheid van de komende verjaardag van de koningin. Ook Pierre Thissen stond op die lijst, met als onderbouwing s' mans grote culturele verdiensten en zijn verantwoordelijkheid voor het peil van de koorzang in de mijnstreek, waarvoor hij in aanmerking zou komen onderscheiden te worden tot Ridder in de orde van Oranje Nassau. De commissaris antwoordde echter, dat, aangezien Thissen in dienst was van de Staatsmijn Hendrik, de mijnindirectie de aanvraag moest indienen. De burgemeester nam hierop contact op met de mijnindirectie. Deze gaf aan, dat Thissen, voor wat betreft zijn dienst bij de mijn, niet in aanmerking komt voor een medaille. Er waren beampten bij de bedrijfsleiding, die de voorkeur boven hem genoten. De burgemeester volhardde, in een brief aan de commissaris der koningin zijn voorstel, Thissen te decoreren op grond van zijn verdienstelijk koorwerk. Of hij inderdaad onderscheiden werd is niet bekend, het archief zwijgt hierover. Op zondag 19 februari 1960 overleed hij in Oirsbeek, 66 jaar oud. Zijn echtgenote volgde hem veertien jaar later, in 1974.

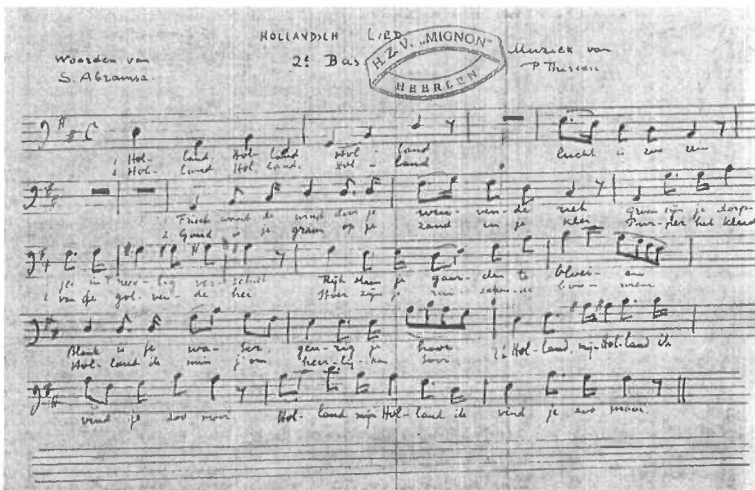
Foto: Korevaar, 55.

Bidprentje van dirigent Pierre Thissen (o).

Rest nog te vertellen, dat Pierre een verdienstelijk componist was. In het archief van Mignon Heerlen (Rijckheyt) zijn partituren van hem aanwezig.

De tweede baspartij van het "Hollandsch lied", voor het eerst gezongen in 1944 en volgens Dohmen gecomponeerd door Abrahamsz, hetgeen betekend, dat Pierre de partituur gearrangeerd heeft.

Bronnen en literatuur:

Oorlog: Korevaar, pg. 14, 52-56; BS Brunssum huwelijksakte 1924-10; Dohmen 1998, pg. 21, 48, 52-57, 69, 78, 79; Korevaar 2000, pg.35-56; Gazet van

Limburg 16-04-1947; Gazet van Limburg, 24-09-1949; DNL 24-01-1956;DNL 20-05-1957; DNL 04-06-1957 LD 02-12-1929;LD 29-11-1929; LD 13-01-1930; LD 10-05-1957; LD 17-05-1957; LD 03-06-1957; LD 04-06-1957; LD 28-08-1998 bij gelegenheid eeuwfeest Oranje; Feestkrant, 7, 9, 10.; Steenkool 1948, 399; Gielkens 2002, 52, 53, met fraaie foto. Bidprentjescollectie F. Winkens (www.genealogieonline.nl/bidprentjes-winkens: bidprentje echtgenote Pierre); Rijckheyt persdocumentatie zangvereniging Mignon Heerlen. Voor foto's: Dohmen 1998, 42 (1933) 46 (1938), 65 (1948), 73 (1949); 169 (portret); Korevaar 2001, 36 (1934); 45 (1949); 55 (portret, identiek aan Dohmen 169); Rijckeyt, T-301 T301 gemeente Brunssum 1755-1937, invnr. 1607; Rijckheyt, T-302, Gemeente Brunssum 1938-1981, inv nr. 5332; Rijckheyt, T-180. Heerlense zangvereniging "Mignon" 1917-1966. partituren; Rijckheyt, documentatiemap Heerlense zangvereniging Mignon.

Parenteel van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen

1 Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen is geboren op zondag 15 maart 1818 in Sittard, zoon van Peter Renier Thissen (Thiszen) en Marie Catharina Thissen. Hij is overleden op maandag 14 oktober 1907 in Geleen, 89 jaar oud. Hij was landbouwer⁶⁾ en hoefsmid te Ophoven. Christian, trouwde, 27 jaar oud, op woensdag 23 april 1845 in Sittard met **Catharina Mechtildis Brunneberg**, 23 jaar oud. Zij is geboren op zondag 3 februari 1822 in Sittard, dochter van Jan Joseph Brunneberg en Maria Agnes Kehrens. Catharina is overleden op zondag 13 oktober 1889 in Sittard, 67 jaar oud.

Kinderen van Christian en Catharina:

- 1 Maria Agnes Thissen**, geboren op maandag 9 februari 1846 in Sittard. Volgt 1.1.
- 2 Jan Joseph Thissen** [1.2], geboren op vrijdag 6 oktober 1848 in Sittard en is overleden op maandag 25 december 1848 in Sittard, 2 maanden oud.
- 3 Mathis; Johan Mathias; Joannes Mattheus Thissen**, geboren op dinsdag 30 oktober 1849 in Sittard -Ophoven.⁷⁾ Volgt 1.3.
- 4 Anna Maria Thissen** [1.4], geboren op dinsdag 4 mei 1852 in Sittard.
- 5 Pieter Hendrik Thissen**, geboren op vrijdag 8 december 1854 in Sittard. Volgt 1.5.
- 6 Frans Anton (Frans) Thissen** is geboren op zondag 14 juni 1857 in Sittard-Ophoven. Volgt 1.6.
- 7 Martin Thissen**, geboren op vrijdag 3 februari 1860 in Sittard. Volgt 1.7.
- 8 Anna Josephina Thissen** [1.8], geboren op donderdag 10 mei 1866 in Sittard-Ophoven. Zij is overleden op dinsdag 30 augustus 1949 in Sweikhuizen in de pastorie, 83 jaar oud en begraven op vrijdag 2 september 1949 in Sweikhuizen.⁸⁾

1.1 Maria Agnes Thissen is geboren op maandag 9 februari 1846 in Sittard, dochter van Christian, Jan

Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen (zie 1) en Catharina Mechtildis Brunneberg. Zij is overleden op zaterdag 4 november 1922 in Sittard, 76 jaar oud. Maria trouwde, 29 jaar oud, op zaterdag 3 april 1875 in Sittard met **Anton Rutten**, 32 jaar oud. Hij is geboren op dinsdag 3 januari 1843 in Sittard, zoon van Jan Rutten en Maria Catharina Merkelbach. Hij is overleden op maandag 27 januari 1913 in Sittard, zeventig jaar oud

1.3 Mathis; Johan Mathias; Joannes Mattheus Thissen is geboren op dinsdag 30 oktober 1849 in Sittard-Ophoven, zoon van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen (zie 1) en Catharina Mechtildis Brunneberg. Hij is overleden op zaterdag 3 maart 1906 in Heerlen, 56 jaar oud Beroep: smids-knecht en hoefsmid.⁹⁾ Mathis trouwde, 29 jaar oud, op vrijdag 17 januari 1879 in Sittard met **Johanna Maria Hamers**, 28 jaar oud. Johanna is geboren op woensdag 15 januari 1851 in Sittard, dochter van Peter Joseph Hamers en Hubertina Schmeits. Zij is overleden op zondag 2 april 1893 in Sittard, 42 jaar oud.

Kind van Mathis en Johanna:

1 Maria Hubertina Thissen, geboren op vrijdag 9 januari 1880 in Sittard. Volgt 1.3.1.

1.3.1 Maria Hubertina Thissen is geboren op vrijdag 9 januari 1880 in Sittard, dochter van Mathis; Johan Mathias; Joannes Mattheus Thissen (zie 1.3) en Johanna Maria Hamers. Zij is overleden op dinsdag 25 augustus 1942 in Valkenburg, 62 jaar oud. Maria trouwde, 26 jaar oud, op woensdag 3 oktober 1906 in Maastricht met **Joseph Willem Hubert Luyten**, 24 jaar oud. Hij is geboren op vrijdag 4 augustus 1882 in Valkenburg, zoon van Antoon Hubert Luyten en Hubertina Pluymen. Hij is overleden op woensdag 15 juli 1964 in Brunssum, 81 jaar oud.¹⁰⁾ Hij was timmerman, aannemer en architect.¹¹⁾ Het echtpaar woonde in de toenmalige Stationsstraat 85, thans Passage geheten. In 1927 bouwt hij daar een nieuw pand.¹²⁾

Het echtpaar Luyten-Thissen.¹³⁾
(foto uit Schurgers 2008, 82).

JEZUS † MARIA † JOSEPH.
In Uw godvruchtig gebed wordt aanbevolen
de Ziel van Zaliger
Maria Hubertina Thissen,
Echtgenoot van
Joseph Willem Hubert Luyten.
De dierbare overledene werd geboren te
Sittard den 9 Jan. 1880 en is godvruchtig
in den Heer overleden te Valkenburg,
den 25 Augustus 1942, gesterkt door de
Genademiddelen der H. Kerk.
LID DER H. FAMILIE.

Gelukkig de mensch die den dood met gerustheid te gemoet kan treden, wetende in 't oordeel zijn goeden Meester te ontmoeten, die men trouw gediend heeft en die vergeldend zal naar den arbeid voor Hem verricht.

Van moeder zaliger bewaren wij die troostvolle gedachtenis aan een goede brave vrome vrouw, 'n dierbare moeder, die haar Heer en Meester diende in alle eenvoud en oprechtheid des harten.

We mogen hopen en vertrouwen, dat zij nu haar bruidegom te gemoet mag treden, haar lamp brandend, om deel te nemen aan 't eeuwig bruiloftmaal in den hemel.

O, mijn dierbaren, treurt niet over mijn heengaan, maar verheugt u met mij: „die in Christus sterft leeft“.

Blijven wij vereenigd in het gebed.
„Om Uw liefdevolle goedheid, o Heer, heb medelijden met de ziel van Uw dienaar Hubertina en maak haar deelgenoot van Uw eeuwige verlossing door Christus onzen Heer“.
Amen.

Onze Vader. — Wees gegroet.

In Valkenb. Begr. Ond. H. v. Ogtrop, Koster.
Drukkerij Crolla - Valkenburg.

Bidprente van Maria Hubertina Thissen (S).

1.5 Pieter Hendrik Thissen is geboren op vrijdag 8 december 1854 in Sittard, zoon van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen (zie 1) en Catharina Mechtildis Brunneberg. Hij is overleden op woensdag 1 november 1922 in Geleen, 67 jaar oud. Pieter trouwde, 34 jaar oud, op vrijdag 17 mei 1889 in Geleen met **Maria Elisabeth Ramakers**, 36 jaar oud. Maria is geboren op donderdag 12 mei 1853 in, dochter van Jan Willem Ramakers en Maria Antoinetta Erkens. Maria is overleden op zondag 5 september 1915 in Geleen, 62 jaar oud. Het echtpaar woonde rond 1910 in de Petrusstraat (Pieterstraat) in een nieuw gebouwd pand.¹⁴⁾

Kinderen van Pieter en Maria:

1 Thissen [1.5.1], levenloos geboren zoon, geboren op dinsdag 18 augustus 1891 in Geleen.

2 Jan Hubert Antonius Wilhelmus Thissen [1.5.2], geboren op zondag 27 augustus 1893 in Geleen.¹⁵⁾ Hij is overleden op zaterdag 15 december 1945 in Venray, 52 jaar oud. Jan koos voor het priesterschap. Zijn priesterwijding vond plaats op zaterdag 12 maart 1921 te Roermond. Hierna was hij tot 1930 kapelaan te Bunde en kortstondig, van 1930 tot 1931 kapelaan te Linne. Vanaf 1931 genoot hij van zijn emeritaat te

Het nieuwbouwpand, achter de bomen, midden rechts.

Heerlen en Venray. Daar overleed hij op zaterdag 15 december 1945. Venray, 52 jaar oud.¹⁶⁾

Over zijn emeritaatsperiode kan meer te vinden zijn. Na zijn kapelaanschap in Linne verbleef hij van 2 september 1931 tot 3 juli 1933 in het pand Gasthuisstraat 16 te Heerlen, het betreft het sanatorium aldaar. Hierna vertrok hij na Zutphen.¹⁷⁾ Mogelijk is hij te Venray uiteindelijk overleden aan een ziekte.

3 Maria Agnes Antonia Thissen [1.5.3], geboren op maandag 25 maart 1895 in Geleen. Van 31 juli 1919 tot 10 juli 1922 was zij postulante in het sanatorium te Heerlen. Hierna vertrok zij naar Schinnen.¹⁸⁾

4 Maria Johanna Thissen [1.5.4], geboren op dinsdag 1 december 1896 in Geleen. Zij is overleden op maandag 8 februari 1915 in Geleen, achttien jaar oud.

1.6 Frans Anton (Frans) Thissen is geboren op zondag 14 juni 1857 in Sittard-Ophoven, zoon van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen (zie 1) en Catharina Mechtildis Brunneberg. Frans is overleden op woensdag 5 februari 1919 in Sittard, 61 jaar oud. Hij was slager in de Voorstad, klerk, koopman en handelsreiziger.¹⁹⁾ Frans trouwde, dertig jaar oud, op woensdag 16 mei 1888 in met **Maria Catharina Meijs**, 23 jaar oud. Maria is geboren op zondag 21 augustus 1864 in Brunssum, dochter van Hendrik Joseph Meijs en Maria Sibella Keulen. Maria is overleden na 1944. In dat jaar vierde zij haar tachtigste verjaardag te Sweekhuizen.

Kinderen van Frans en Maria:²⁰⁾

1 Maria Sibilla Thissen, geboren op vrijdag 20 september 1889 in Sittard. Volgt 1.6.1.

2 Franciscus Josephus Pierre Maria (Pierre) Thissen, geboren op woensdag 18 oktober 1893 in Sittard. Volgt 1.6.2.

3 Emile Petrus Johannes (Emil) Thissen [1.6.3], geboren op zaterdag 24 oktober 1903 in Sittard, overleden op maandag 19 maart 1979 in Heerlen, 75 jaar oud.

1.6.1 Maria Sibilla Thissen is geboren op vrijdag 20 september 1889 in Sittard, dochter van Frans Anton (Frans) Thissen (zie 1.6) en Maria Catharina Meijs. Maria is overleden op dinsdag 23 september 1975 in Heerlen, 86 jaar oud; begraven op donderdag 25 september 1975 in Heerlen-Imstenrade.

Maria trouwde, 26 jaar oud, op dinsdag 1 augustus 1916 in Sittard met **Hubert Peter (Pierre)**, 26 jaar oud. Pierre is geboren op donderdag 9 januari 1890 in Geleen, zoon van Jan Martin Vroemen en Maria Hubertina Barbara Sassen. Hij is overleden op zondag 17 december 1978 in Heerlen, 88 jaar oud, eveneens begraven te Imstenrade.²¹⁾

1.6.2 Franciscus Josephus Pierre Maria (Pierre) Thissen is geboren op woensdag 18 oktober 1893 in Sittard, zoon van Frans Anton (Frans) Thissen (zie 1.6) en Maria Catharina Meijs. Hij is overleden op vrijdag 19 februari 1960 in Oirsbeek, 66 jaar oud [bron: Korevaar 2000]. Hij is begraven op dinsdag 23 februari 1960 in Oirsbeek.²²⁾

Pierre trouwde, dertig jaar oud, op woensdag 16 april 1924 in Brunssum met **Maria Barbara Theresia Martens**, 29 jaar oud. Zij is geboren op woensdag 13 februari 1895 in Sittard, dochter van Peter Nicolas Martens en Anna Maria Pinxt. Maria is overleden op zaterdag 27 april 1974 in Oirsbeek, 79 jaar oud.²³⁾

Kinderen van Pierre en Maria:

1 Gerardus Franciscus Pierre (Frans) Thissen, geboren op donderdag 5 februari 1925 in Brunssum. Volgt 1.6.2.1.

2 Thissen [1.6.2.2], levenloos geboren kind, geboren op dinsdag 8 oktober 1929.

1.6.2.1 Gerardus Franciscus Pierre (Frans) Thissen is geboren op donderdag 5 februari 1925 in Brunssum, zoon van Franciscus Josephus Pierre Maria (Pierre) Thissen (zie 1.6.2) en Maria Barbara Theresia Martens. Frans is overleden op zondag 19 april 1953 in Brunssum, 28 jaar oud. Frans trouwde met **Maria Sibilla Offermans**. Blijkens het bidprentje had het echtpaar een kind. (1.6.2.1.1.)

1.7 Martin Thissen is geboren op vrijdag 3 februari 1860 in Sittard, zoon van Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan Thissen (zie 1) en Catharina Mechtildis Brunneberg. Martin is overleden op maandag 30 april 1923 in Sittard, 63 jaar oud. In 1881 was "M." Thissen een van de leden van het in dat jaar opgerichte carnavalsvereniging. Van 1885-1898 was hij penningmeester / bestuurslid van de Carnavalsociëteit De Marotte te Sittard; in 1898 president.²⁴⁾ Martin trouwde, 30 jaar oud, op vrijdag 10 oktober 1890 in Sittard met **Maria Josephina Fleischeur**, 36 jaar

oud. Maria is geboren op vrijdag 4 augustus 1854 in Sittard, dochter van Leonard Winand Fleischeuer en Maria Gertrudis Jongen. Zij is overleden op woensdag 27 december 1933 in Sittard, 79 jaar oud.

Kind van Martin en Maria:

1 Maria Joseph Winand Thissen [1.7.1], geboren op zondag 9 april 1893 in Sittard.

Literatuur

- Boersma, H., Dethmers, G., Lauwers, R., (red) Tweede Limburgs kwartierstatenboek, Roermond 2002
- Dohmen, J.R.G., Nelissen, J.W.A.M., Rademakers, K.J.F., 100 jaar Zangvereniging "Oranje" Schinveld, 1898-1998, Schinveld 1998
- Erdkamp J., Smeets, J., Thissen, T., (red) Roerstreek in oude prenten II 1885-1965, Sint Odiliënberg 1989
- Feestgids Oranjeveesten Heerlen 1937
- Feestgids St. Cecilia Heerlen 1958
- Feestkrant bij gelegenheid van het 90-jarig jubileum Zangvereniging "Oranje" Schinveld 1898-1988, 7-10
- Gootzen, P., Peters, W., (red) Roerstreek in oude prenten (1885-1935), Sint Odiliënberg 1980
- Jonkergouw, A.E.L., Sittard Limburgse stad (periode 1815-1920), Sittard 1978
- Schurgers, J., "Wie bouwt blijft bestaan in steen". De bouwactiviteiten van Jos Luijten in Valkenburg (1900-1940), in: HHSg 2007 (Herziene uitgave), 74-135
- Korevaar, H., 75 jaar Mignon in een eeuw Geleense mannenkoorzang, Beek 2001 (= Gelezen door de eeuwen heen, dl. VII)
- Schrijnemakers, M.J.H.A., Gelezen in oude ansichten deel 2, Zaltbommel 1979
- Gielkens, W., Schulpen, P., (red) Gemeente Geleen 1815-2000, Geleen 2002
- Simonis, J.G.C., Zielzorgers in het Bisdom Roermond 1840-2000, Sittard 2001
- Steenkool. bedrijfstijdschrift van de Nederlandse Steenkolenmijnen. (digitaal te raadplegen op <http://www.demijnen.nl>)
- Vaessen, S., Oranje Nassaustraat 100 jaar, een straat om (van) te houden, Heerlen 2003
- Werkgroep Kwartierstatenboek, Limburgs kwartierstatenboek. 25 jaar NVG in Limburg 1973-1998

Afkortingen:

- HHSg Historische en Heemkundige Studies in en rond het Geuldal
HVR Jaarboek Heemkundevereniging Roerstreek
Invnr. inventarisnummer
LD krant Limburgs Dagblad
DL krant De Limburger
Plaats -v- plaats verpleegkliniek
plaats -z- plaats ziekenhuis
vlp. inv. nr voorlopig inventarisnummer

Namenregister

- Brunneberg, Catharina Mechtildis (*03-02-1822, †13-10-1889) [partner van 1] 1; 1.1; 1.3; 1.5; 1.6; 1.7
- Brunneberg, Jan Joseph [schoonvader van 1] 1
- Erkens, Maria Antoinetta [schoonmoeder van 1.5] 1.5
- Fleischeuer, Leonard Winand [schoonvader van 1.7] 1.7

- Fleischeuer, Maria Josephina (*04-08-1854, †27-12-1933) [partner van 1.7] 1.7
- Hamers, Johanna Maria (*15-01-1851, †02-04-1893) [partner van 1.3] 1.3; 1.3.1
- Hamers, Peter Joseph [schoonvader van 1.3] 1.3
- Jongen, Maria Gertrudis [schoonmoeder van 1.7] 1.7
- Kehrens, Maria Agnes [schoonmoeder van 1] 1
- Keulen, Maria Sibella [schoonmoeder van 1.6] 1.6
- Luyten, Antoon Hubert (*11-10-1850) [schoonvader van 1.3.1] 1.3.1
- Luyten, Joseph Willem Hubert (*04-08-1882, †15-07-1964) [partner van 1.3.1] 1.3.1
- Martens, Maria Barbara Theresia (*13-02-1895, †27-04-1974) [partner van 1.6.2] 1.6.2; 1.6.2.1
- Martens, Peter Nicolas [schoonvader van 1.6.2] 1.6.2
- Meijs, Hendrik Joseph [schoonvader van 1.6] 1.6
- Meijs, Maria Catharina (*21-08-1864, †>1943) [partner van 1.6] 1.6; 1.6.1; 1.6.2
- Merkelbach, Maria Catharina [schoonmoeder van 1.1] 1.1
- Offermans, Maria Sibilla (*26-05-1924) [partner van 1.6.2.1] 1.6.2.1
- Pinxt, Anna Maria [schoonmoeder van 1.6.2] 1.6.2
- Pluymen, Hubertina [schoonmoeder van 1.3.1] 1.3.1
- Ramakers, Jan Willem [schoonvader van 1.5] 1.5
- Ramakers, Maria Elisabeth (*12-05-1853, †05-09-1915) [partner van 1.5] 1.5
- Rutten, Anton (*03-01-1843, †27-01-1913) [partner van 1.1] 1.1
- Rutten, Jan [schoonvader van 1.1] 1.1
- Sassen, Maria Hubertina Barbara [schoonmoeder van 1.6.1] 1.6.1
- Schmeits, Hubertina [schoonmoeder van 1.3] 1.3
- Thissen (levenloos *18-08-1891) [zoon van 1.5] 1.5.1
- Thissen (levenloos *08-10-1929) [kind van 1.6.2] 1.6.2.2
- Thissen, Anna Josephina (*10-05-1866, †30-08-1949) [dochter van 1] 1.8
- Thissen, Anna Maria (*04-05-1852) [dochter van 1] 1.4
- Thissen, Christian, Jan Christan; Jan (Hubert) Christiaan (*15-03-1818, †14-10-1907) [nummer 1] 1; 1.1; 1.3; 1.5; 1.6; 1.7
- Thissen, Emile Petrus Johannes (Emil) (*24-10-1903, †19-03-1979) [zoon van 1.6] 1.6.3
- Thissen, Franciscus Josephus Pierre Maria (Pierre) (*18-10-1893, †19-02-1960) [nummer 1.6.2] 1.6.2; 1.6.2.1
- Thissen, Frans Anton (Frans) (*14-06-1857, †05-02-1919) [Nummer 1.6] 1.6; 1.6.1; 1.6.2
- Thissen, Gerardus Franciscus Pierre (Frans) (*05-02-1925, †19-04-1953) [nummer 1.6.2.1] 1.6.2.1
- Thissen, Jan Hubert Antonius Wilhelmus (*27-08-1893, †15-12-1945) [zoon van 1.5] 1.5.2
- Thissen, Jan Joseph (*06-10-1848, †25-12-1848) [zoon van 1] 1.2
- Thissen, Maria Agnes (*09-02-1846, †04-11-1922) [nummer 1.1] 1.1
- Thissen, Maria Agnes Antonia (*25-03-1895) [dochter van 1.5] 1.5.3
- Thissen, Maria Hubertina (*09-01-1880, †25-08-1942) [nummer 1.3.1] 1.3.1
- Thissen, Maria Johanna (*01-12-1896, †08-02-1915) [dochter van 1.5] 1.5.4
- Thissen, Maria Joseph Winand (*09-04-1893, †15-04-1893) [zoon van 1.7] 1.7.1

- Thissen, Maria Sibilla (*20-09-1889, †23-09-1975) [nummer 1.6.1] 1.6.1
- Thissen, Martin (*03-02-1860, †30-04-1923) [nummer 1.7] 1.7
- Thissen, Mathis; Johan Mathias; Joannes Mattheus (*30-10-1849, †03-03-1906) [nummer 1.3] 1.3; 1.3.1
- Thissen, Pierre Elisabeth Maria Franciscus (*07-09-1951) [zoon van 1.6.2.1] 1.6.2.1.1
- Thissen, Pieter Hendrik (*08-12-1854, †01-11-1922) [nummer 1.5] 1.5
- Thissen; Thiszen, Marie Catharina [Moeder van 1] 1
- Thissen; Thiszen, Peter Renier (~02-03-1787) [vader van 1] 1
- Vroemen, Hubert Peter (Pierre) (*09-01-1890, †17-12-1978) [partner van 1.6.1] 1.6.1
- Vroemen, Jan Martin [Schoonvader van 1.6.1] 1.6.1

Noten

1. Simonis 408 geeft (foutief) als voornamen Petrus Joannes Aemilius.
2. Simonis vermeldt "pastoor van 1941-1975", afwijkend van gegevens van het bisdom.
3. Volgens Simonis was hij sinds 1975 emeritus. Blijkens zijn bidprentje was hij emeritus-pastoor. Feitelijk mogen we zeggen, dat hij wel met pensioen was, maar geenszins rustend of uitgediend.
4. <http://deruudsite.eu/brunssum.htm>.
5. Volgens Korevaar, pg. 55 werd hij 30 jaar oud.
6. Boersma 2002, 21.
7. Korevaar 2000 vermeldt het dorp.

8. Bidprentje, overlijdensannonce.
9. Overlijdensakte resp. Boersma 2002, 21.
10. Boersma 2002, 21.
11. Boersma 2002, 21. Zijn bouwactiviteiten te Valkenburg zijn door J. Schurgers in 2008 gepubliceerd.
12. Schurgers 2008, 78, 128-130.
13. Een tweede foto van Maria Hubertina, pg. 83. Foto's van de ouders van Luyten, pg. 77, 81; echtpaar en gezin 82, 83, 126, 133, 134.
14. Schrijnemakers 1979, 15.
15. De persoonskaart van alleenstaanden te Heerlen vermeldt niet de naam Wilhelmus.
16. Simonis 2000, 408.
17. Rijckheydt, Archief Gemeente Heerlen, persoonskaart alleenstaanden (Microfiche); Rijckheydt 016-NT2 Werkboekjes bevolkingscontroleurs, gemeente Heerlen, 1912-1958, invnr. 198.
18. Rijckheydt, gezinskaart alleenstaanden Heerlen (microfiches).
19. Korevaar 2000, 55.
20. Volgens Korevaar telde het gezin vier zonen: "Het was het een muzikaal gezin, waar naast Pierre nog drie zoons tenor zongen". Korevaar 2000, 55.
21. Stamboom Antoine Vromen. <http://gwo.geneanet.org> (geneanet)].
22. Bidprentje.
23. www.genealogieonline.nl/bidprentjes-winkens.
24. www.marotte.nl. Het is echter niet honderd procent zeker, of het dezelfde persoon betreft. Hij was samen met Chr. Thissen (vader?) lid van het in 1881 gevormde Marotte Comité, zie Jonkergouw 1978, 121.

Kerkhoven in Zuid-Limburg

(vervolg)

Kerkhof MARGRATEN tot april 1998

<i>Naam</i>	<i>Voornamen</i>	<i>Geb. dat.</i>	<i>Partner</i>	<i>Ovl. dat.</i>					
Duijsengs	Jos	19640131		19800109	Essers	Maria	19150000	Mans Pierre	19940000
Duijsens	Maria	18960902	Claessens Hub	19610508	Essers	Servé	19191015	Mans Liza	19940126
Duijzens	J.N.	18820401	Laar van M.A.	19520606	Essers	Antoinette	19210503	Debey Jan	19700604
Duijzings	Maria	18940821	Frints Pieter	19781125	Essers	Harry	19220913	Coonjers Mia	19970423
Duisengs	H.	18850824	Frints M.A.	19711112	Essers	Jules	19291127	Lemmens Josephine	19840702
Dupuits	Math	19160406	Berg van den Ida	19890422	Essers	Gerardina	19310622		19350827
Duysens	Maria	19170726	Thoor van Caspar Joseph	19950514	Essers	Renéke	19680203		19711105
Duysens	Anna Isabella				Eussen	Felix	19120423	Huntjens Pauline	19980807
Duysens	Victor	19641021		19690525	Faarts	Willem	18671027	Lemmerlijn Eliza	19590829
Duyzens	Wiel	19200219	Ongehuwd	19920328	Faarts	Gertrudis	18960109	Hamers Bernardus	19780202
Engelen	Joannes Alou	17850220	Roosen Isabella	18430307	Faarts	Joseph	18970305	Darding Johanna	19640409
	Chris Wihh		Maria Arnolda		Faarts	Harie	19040430	Meertens Elisabeth	19881004
Erven	Jan Pieter	18710221	Ubaghs Maria Catharina	19540311	Faarts	Giel	19060127	Spronck Lisa	19970217
Esker van den	Jacques	19300429	Hollands Maria	19810921	Faarts	Hub	19100117	Boumans Odilia	19861113
Essers	Maria E.H.	18790926	Bessem's Hub G.	19591219	Fennema	Wop	19260408		19850917
Essers	Harrie	18810000	Offermans Maria	19700000	Feron	M.A.H.	18840627	Heusschen J.H.	19540512
Essers	Maria Ida	18830826		19710116	Florentinus	Theo	19081121	Kormmann Odilia	19791118
Essers	H.M.	18831129	Claessens M.E.	19630515	Fouraschen	Jo	19420517	Curfs Mia	19690526
Essers	Hubertus	18870316	Claessens Catharina	19710206	Franssen	Servaas	19080730	Ongehuwd	19890722
					Franssen	Maria	19090326	Heynens Andreas	19800229
Essers	Hubertus E.	18940213	Ongehuwd	19720417	Franssen	Louise J.H.E.	19320827	Hove van den Jaques H.J.	19691205
Essers	Guillaume L.	19100109	Brouns Maria A.C.	19711130	Frantzen	F.H. (m)	19000000	Janssen M.M.	19970000
					Frantzen	R.A. (m)	19260000	Ongehuwd	19790000
					Frijns	Jozef	18720513	Huijnen Agnes	19560225

Frijns	Jan	19060817	Ongehuwd	19691015	Heijnens	Joseph H.A.	19380831	Ongehuwd	19700727
Frijns	Fien	19061209	Spronk Hub	19640106	Hendriks	Elisabeth	18900208	Weustenraad	19840329
Frijnts	Joannes	18680701	Meertens	19250714				Joseph	
			Josephina		Hendriks	Charles	19250629	Ongehuwd	19600704
Frijnts	Jan	18960216	Schreurs	19690626	Hendrix	Leny	19370131	Kusters Math	19940805
			Catharina		Hermans	Emile	19220503	Houben Eliza	19900321
Frijnts	A.M.	18971201	Vleugels J.W.	19620505	Hes	August	19170809	Colin Maria	19820623
Frijnts	Matheus	19020903	Ongehuwd	19720316	Heusschen	J.H.	18831021	Feron M.A.H.	19640330
Frijnts	Clara	19050324	Vaessens	19961215	Heusschen	Jef	19151227	Duchateau Annie	19940622
			Servatius		Heusschen	Michel	19180402	Blom Johanna	19720718
Frijnts	Lena	19101208	Ongehuwd	19960217	Heuts	Elise M.S.	18850629	Laar van Jac. H.J.	19691029
Frijnts	Paul	19540701	Burlett de A.M.	19840908	Heuts	Maria	19030803	Steyns Pierre	19850102
Frijnts	Pierreke	19640117		19661019	Heynen	Hubertus J.	18810213	Rutten Maria S.A.	19720417
Frins	Catharina	18710000	Prevo Jac.	19490000	Heynens	Andreas	19140101	Franssen Maria	19851116
Frints	Catharina	18780000	Blom Hubert	19310000	Heyssen	Anna	0	Massin Ian	16451226
Frints	M.H.	18820911	Geelen J.H.	19590214	Hilkens	Elisabeth	19010000	Houpperichs	19950000
Frints	M.A.	18880526	Duisengs H.	19561128				Frans	
Frints	Pieter	18910905	Duijzings Maria	19690506	Hombleu	Piet	19290000	Brouwers	19950000
Frints	Joannes	18951124	Coeymans Maria	19770525				Carolien	
Frints	Clara	18970502	Lemmens	19870403	Hombleu	Jackie	19590000		19610000
			Jacobus		Hombleu	Jefke	19610000		19620000
Frints	Joseph	18990105	Schreurs	19760928	Homme l'	Mathieu	19320224	Schoenmaeckers	19830220
			Hubertina					Annemie	
Frints	Joseph	19030327	Kan van Maria	19661116	Honee	N.N.	18980000	Ongehuwd	19400000
Frints	Jacques	19300503	Weustenraad	19921026	Horbach	P.J.H. (m)	18960726	Nelissen M.C.	19710324
			Louise		Hornesch	Frans	18870816	Vaessens Maria	19460615
Frints	Bertine	19310530		19401007	Hornesch	Pierre	19020000	Sour Maria	19890000
Frints	Jo	19610909	Ongehuwd	19980209	Hornesch	Louisje	19450000		19550000
Frints	Egied	19640621		19650301	Horsmans	Valerie	18680000	Houpperichs	19460000
Frissen	Jef	19040000	Spronck Sophie	19890000				Stephanus	
Frissen	Sonja	19630712	Ongehuwd	19830627	Houben	Barbara	18851129	Prevo Jacques	19520406
Gaida	Frans	19110204	Beuken Elisabeth	19840812	Houben	Theo	19350819	Prevo Emilie	19931019
Garthoff	J.P.W.	18840418	Koster F.X.	19581225	Houben	Corrie	19620121		19620123
Geelen	J.H.	18670208	Frints M.H.	19510105	Houben	Ben	19640929	Mans Miranda	19930922
George	Anna M.H.	19071213	Sluysmans	19970129	Houpperichs	Stephanus	18580000	Horsmans Valerie	19410000
			Wilh. J.		Houpperichs	Frans	18960000	Hilkens Elisabeth	19820000
Gerekens	Gerard	18990420	Wintgens Clara	19931111	Houpperichs	Roger	19370812		19411009
Germeaux	A.	18840621	Debije J.	19560526	Houpperichs	René	19390107		19450208
Gerve	Fien	19060429	Schmidt Frans	19931114	Houwers	Maria Elisabeth	18870316		19630510
Geus de	Gijsbert	19140115	Weustenraad	19680105	Hove van den	W. (m)	18991013	Conjarts	19630804
			Maria					Catharina	
Gilissen	Joannes	17470000	Soemeren van	18130817	Huijnen	J.L.	18531227	Philippens	19401014
	Nicolaus		Helena Maria					M.B.H.	
Gilissen	Ernest	19120628	Proemeren van	19941015	Huijnen	Maria	18610228	Vaessen P.	19460328
			Maria		Huijnen	H.H.	18651230		19380122
Gilissen	Sjeng	19210404	Dresen Rosalie	19780425	Huijnen	Agnes	18710109	Frijns Jozef	19390506
Gilissen	Ria	19400916	Engelbert	19910706	Huijnen	Jacques J.	18910310	Sluysmans	19710408
			Maurice					Catharina M.	
Gilissen	Maud	19950412		19950412	Huijnen	Annie	19250322		19821216
Goessen	Maria	19110507	Opreij Jan	19971226	Huinen	Franciscus	18410000	Ongehuwd /	18580701
Gubbels	Sjef	19161029	Slenter Marja	19970225				wegkruis Rijksweg	
Gulpen	Harry	19240821	Rouschop Fien	19960910	Huls	Maria	19020000	Mulleneers	19870000
Gulpen	Philomena	19280530	Rouschop Jef	19910518				Joseph	
Haesen	M.A.H.	18910000	Darding H.C.	19550000	Huunen	Maria	18640216	Conjaerts Jan	19431015
Hamers	Bernardus	18920820	Faarts Gertrudis	19840413	Huynen	M.H.E.	18640314	Meertens H.H.	19530708
Hanssen	Joseph H.F.R.	19090319	Ongehuwd	19681229	Huynen	Joannes	18900722	Vroonen Maria	19770614
Hardy	Rieky	19911224		19920211	Huynen	Joseph	18930000	Brouwers Maria	19780000
Hartmans	J.K.H (m)	18770429	Meertens M.J.H.	19620720	Impelen van	Nico	19160000	Jansen Paulina	19910000
Hartmans	Antoin	19130823	Renardie Gerarda	19771006	In de Brack	Frederik	19040704	Niessen Maria	19880121
Hartmans	Jef	19150319	Hartmans Els	19970424	In 't Zand	Anna	18971007	Ronckers J.J.E.H.	19721224
Hartmans	Els	19210121	Hartmans Jef	19750613	Jacobs	Agnes	18900000	Kleijnen Johannes	19540000
Hehenkamp	Netty	0	Ongehuwd	19970800	Jacobs	Lambertus	19010000	Cruisen Anna	19720000
Heiden van der	G.M.	19280508		19801130	Jahae	Hub	19330000	Strijthagen	19950000
Heijnen	Phil A.H.	19140811	Thijssens	19870927				Marieke	
			Jean H.L.		Jaminon	Catharina	18871023	Broers Theophile	19730813

Jaminon	Maria	19011019	Bisscheroux Alouis	19810106	Laar van Laar van Laar van Laar van Laar van	Angelina Jac Jef Sjef Jan Albert	19110502 19171126 19190218 19230109 19230417 19240000	Broers Johannes Grooten Fien Brouwers Marie Provaes Jeanne Ongehuwd Huijnen Marie-Louise	19770619 19931007 19921106 19890903 19841208 19800000
Jansen	H.G.	18851002	Sluysmans M.C.	19570826	Laar van	Jacques	19260214	Wondergem Tiny	19770110
Jansen	Greet	19150615	Brouwers Pierre	19980622	Laar van	Louis	19271002	Caroline	19900604
Janssen	L.H.	18720708		19480116	Laar van	W.G. (m)	19280206	Beckers M.H.	19680707
Janssen	Christiaan	18731109	Ritzen Philomena	19550328	Laar van	Jo	19460915	Proemeren van Miets	19890609
Janssen	Catharina	18770401		19451112	Laar van	Mathijs	19870415		19870807
Janssen	M.G.	18780721		19580804	Lacroix	Alice	19190720	Schreurs Joseph	19580418
Janssen	Giel	18820326	Ongehuwd	19310614	Lanckohr	Barbara	18910915	Douven Frans	19680610
Janssen	Maria E.	18840607	Smeets Thoma Hub	19681225	Lange	Bo	19891202		19891202
Janssen	J.J.	18860524	Blom A.M.	19640715	Lardenoije	Agnes	19140205	Deckers Jef	19890321
Janssen	M.A.H. (v)	18930107	Bkom W.H.	19500407	Lardinois	Jacq	18990000	Kreuwels Maria	19770000
Janssen	Willem	18971108	Schappin Maria	19840707	Lardinois	Helena W.	19270116	Lemmens Joseph A.	19591007
Janssen	M.M. (v)	19000000	Frantzen F.H. (m)	19690000	Lasoe	Frans	19590119	Ongehuwd	19790930
Janssen	Maria	19160305	Wouters Jan	19950619	Last	Franciscus	19040000	Senden Hubertina	19770000
Janssen	Frans	19290526	Caenen Maria	19940506	Lebon	Cornelia	19090422	Willems Jozef	19960920
Jehae	Rosa	18720918	Blom N.N.	19521107	Lemmens	Da (v)	0	Mewwen Steven	0
Jongen	Josepha	19000326	Niesten P.	19860903	Lemmens	Jacobus	18890406	Frints Clara	19801130
Kamerman	Herman	19260227	Wiert Nettie	19970923	Lemmens	Joseph P.	18920711	Reijnders Anna J.	19711220
Kan van	M.Henriëtte	18891225	Brouwers Johannes	19770727	Lemmens	Catharina	18980000	Schreurs Theodorus	19740000
Kelzenberg	Alberte	19130521	Houpperichs Jules	19850413	Lemmens	Joseph A.	19270602	Lardinois Helena W.	19910324
Kerff	Irene	19410727	Mullenders Joannes	19740327	Lemmens	Joseph A.	19270602	Ramakers Anemie	19910324
Klaessens	Johannes	18871116	Creusen Maria	19760827	Lemmens	Lambert	19340720	Deckers Leny	19900813
Klaessens	Wiel	19201113		19860328	Lemmens	Clara	19361125	Ongehuwd	19630621
Klaessens	Eugène	19250322	Dobbelstein Margriet	19960509	Lemmerlijn	Willem	18741116	Schreurs Catharina	19550705
Kleijnen	Maria	0	Sluysmans Hubert	0	Lemmerlijn	Eliza	18760823	Faarts Willem	19460630
Kleijnen	Johannes	18860000	Jacobs Agnes	19550000	Lemmerlijn	Fer	19070901	Sluijsmans Bertha	19891107
Kleijnen	Marlies	19570317	Pieters Jos	19950102	Lemmerlijn	Joannes	19090422	Claessens Louise	19800920
Kleijnen	Jantje	19601116	Ongehuwd	19601227	Lemmerlijn	Wim	19120724	Laar van Mina	19940531
Kleijnen	Lars	19891011	Ongehuwd	19931206	Lemmerlijn	J.H.	19130829	Sluijsmans M.A.	19790123
Kleynen	Sjef	19200920	Heusschen Jeanne	19821109	Lemmerlijn	Freddie	19510406		19530219
Klinkenberg	Germaine	19240106	Hartmans Eugène	19740812	Lemmerling	Pieter Hubert	18810715	Ongehuwd	19610509
Knops	Guus	19360612	Cremers Ria	19750809	Limpens	Margaretha?	18690323	Colen H.H.	19500522
Kohl	Annie	19381007	Ramakers Jan	19951019	Limpens	Elisabeth	18971019	Brouwers Johannes	19870215
Korrmann	Odilia	19141030	Florentinus Theo	19960724	Lipperts	Louise	19120121	Sluysmans Harie	19941110
Koster	F.X.	18851218	Garthoff J.P.W.	19640127	Lipsch	Maria	19080306	Lousberg Jan	19870803
Koster	Franciscus Xaverius	19210205	Scholten Christina Maria	19810306	Loo	Hub	19070916	Kleijnen Mina	19950327
Kreuwels	Dina	0	Steyns Jef	19800521	Lousberg	Jan	18910601	Lipsch Maria	19630623
Kreuwels	P. (m)	18550000	Vaassens C.	19050000	Lousberg	Sjef	19360822		19891003
Kreuwels	Joseph P.	18920318	Notten Margaretha S.	19400504	Loyens	Maria	19010627	Nelissen Mathieu	19930411
Kreuwels	Maria	19020000	Lardinois Jacq	19950000	Loyens	Toos	19240415	Stiphout van Christ	19831204
Kreuwels	Hub	19220713	Ongehuwd	19850312	Lucassen	Johanna	19100000	Deckers Joseph	19810000
Kusters	Lilian	19620526		19940110	Lucassen	Jos (m)	19161007	Huynen Ria	19780204
Laar van	J.W. (m)	18450705	Baenen M.A.	19250320	Mans	Matheus	18870817	Nelissen Rosalie	19820310
Laar van	Gertrudis	18461214	Neven Ferdinandus Hubertus	19280705	Mans	Pierre	19170000	Essers Maria	19600000
Laar van	E.H. (m)	18820000	Vleugels H.J.	19400000	Martens	Henricus	18620110	Direx	19400328
Laar van	Jac. H.J.	18850514	Heuts Elise M.S.	19700618	Martens	Martinus		Maria Hubertina	
Laar van	M.A.	18851217	Duijzens J.N.	19580214	Martens	Maria M.	18950729	Bisscheroux Petrus H.	19640327
Laar van	Paulina	18870209	Ongehuwd	19620402					
Laar van	Hubert	18900204	Ritzen Maria J.	19620327					
Laar van	W.	18910000	Vleugels Maria	19450000					
Laar van	Maria	19030718	Ongehuwd	19800829					
Laar van	Isabella B.T.	19050519	Sluysmans Pieter H.	19910823					
Laar van	Rosalie	19100916	Schreurs Johannes	19840328					

(wordt vervolgd)

